DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXV Kaina 25 c. ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 21, 1981 Nr. 272

LKB KRONIKA NR. 48

Įgaliotinio pamokslai tikinčiųjų atstovams

Šiauliai. 1980 m. kovo 11 d. į Šiaulių miesto vykdomąjį komitetą buvo sukviesti rajono bažnytinių komitetų atstovai. RRT įgaliotinis P. Anilionis bandė įrodyti, kad Lietuvoje yra pilna tikėjimo laisvė.

Šiaulių miesto Šv. Petro ir Povilo bažnyčios atstovui paklausus, kodėl tiek mažai išleista katekizmų, įgaliotinis paaiškino, jog trūksta popieriaus.

Vykdomojo komiteto atstovė Gaurilčikienė gyrė (labai gaila, — Red. pastaba) Šiaulių miesto bažnyčiose esamą tvarką ir džiaugėsi, kad čia nepažeidinėjami sovietiniai nurodymai.

Kėdainiai. 1981 m. kovo 18 d. Kėdainių raj. pirmininko pavaduotojas A. Juškevičius išsikvietė rajono bažnyčių komitetų atstovus. Dalis narių atsisakė atvykti. RRT įgaliotinio pavaduotojas iškviestiesiems aiškino "Religinių susivienijimų nuostatus". RRT atstovas įpareigojo bažnyčių komiteto narius, apylinkių tarybų deputatus būti atsakingais už šių nuostatų pažeidimus. Jiems liepė sekti kunigus, kontroliuoti jų sakomus pamokslus, prižiūrėti, kad šie nepažeidinėtų sovietinių įstatymų: nekatekizuotų vaikų, neleistų jų prie altoriaus patarnauti Mišioms ir t. t.

Prienai. 1981 m. kovo 20 d. į Prienų raj. vykdomąjį komitetą buvo sukviesti rajono apylinkių Tarybų pirmininkai, partinių organizacijų sekretoriai, bažnytiniai parapijų komitetai. Religijų reikalų tarybos įgaliotinio pavaduotojas Juozėnas, išaiškinęs tarybinių įstatymų "humaniškumą" Bažnyčios atžvilgiu, piktinosi, jog 20 parapijų nesudarė naujų sutarčių, o Užuguosčio parapijos klebonas kun. Z. Navickas ir kiti neteikia rajonui finansinių žinių. Lektorius aiškino, kad Lietuvoje yra apie 20 kunigų, sakančių "ekstremistiškus" pamokslus, o prie jų pritapę ir Prienų vikaras kun. A. Gražulis bei Užuguosčio klebonas kun. Z. Navickas. Grasino, jog už tokius pamokslus gali uždaryti maldos namus.

Į pateiktus Veiverių, Pakuonio, Prienų parapijų komitetų atstovų klausimus įgaliotinio pavaduotojas Juozėnas neatsakė, nes šie, jo nuomone esą, "ne į temą".

Finansų skyriaus vedėjas Stakionis mokė bažnytinius komitetus, kaip jie turi tikrinti kunigų finansinę veiklą ir neleisti klebonams "savivaliauti".

Polekėlė, (Radviliškio raj.). Pateikiame sutrumpintą Polekėlės parapijos komiteto pareiškimą vysk. L. Poviloniui:

1981 m. kovo pradžioje buvo Radviliškio raj. vykdomojo komiteto pranešimas, kad 1981 m. kovo 10 d. 12 val. rajono vykdomojo komiteto salėje įvyks seminaras, kuriame turi dalyvauti religinių bendruomenių vykdomųjų organų ir revizijos komisijų nariai. Tema: "Religinių susivienijimų vykdomieji organai, revizijos komisijos, jų teisės ir pareigos".

Kadangi Polekėlės parapijos vykd. kom. pirmininkas St. Rugys sirgo, o kiti nariai nebuvo išleisti iš darbo, tai šiam komitetui atstovavo kom. sekretorius kun. J. Babonas ir revizijos komisijos narys J. Lenkauskas.

(Bus daugiau)

Du "didieji" Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje: Sovietų Sąjungos ambasadorius Oleg Troyanovsky ir JAV ambasadorė Jeane Kirkpatrick. Saugumo Taryboje užkliuvo JT generalinio sekretoriaus klausimas. Šiuo atveju Sovietų Sąjunga ir JAV-bės laikosi vienos nuomonės, palaiko ligšiolinio sekretoriaus Kurt Waldheim perrinkimą. Tam priešinasi Kinija, siūlanti Tanzanijos diplomatą.

Reikalauja išleisti sovietų žydus

Paryžius. — Europos Parlamento pirmininkė Simone Veil paragino Vakarų pasaulio kraštų vyriausybes ir žydų organizacijas ryžtingai paremti Sovietų Sąjungos žydų akciją už emigracijos laisvę. Yra netoleruotina, pažymėjo Parlamento pirmininkė, kad dabartiniais laikais žmonėm dėl jų kilmės arba religijos būtų draudžiama išvykti iš krašto. Emigracijos laisvė priklauso pagrindinėm žmogaus teisėm. Europos Parlamento pirmininkė taip pat pasmerkė žydų kultūros slopinimą Sovietų Sąjungoje. Užsienio spaudos agentūros pastebi, kad pastaruoju metu sovietų valdžia žymiai apribojo leidimus žydam emigruoti į Vakarus. Rugsėjo mėnesį buvo išduotos tik 405-kios emigracijos vizos, kai tuo tarpu tame pačiame laikotarpyje 1979-ais metais emigracijos vizų buvo išduota daugiau negu 4.600. Sovietų Sąjungoje yra apie du su puse milijono žydų.

Sovietų reakcija į Reagano kalbą

Washingtonas. — Valstybės departamentas ir Baltieji Rūmai išreiškė apgailestavimą dėl skubios Kremliaus reakcijos į prezidento Reagano pasiūlymą sumažinti branduolinių ginklų kiekį Europoje. Reakcija yra neapgalvota, pasakė valst. depart. kalbėtojas Dean Fischer.

"Izvestijų" bendradarbis, komunistų partijos centro komiteto narys Sergei Losev, kuris yra "Tasso" agentūros direktorius, išreiškė nusistebėjimą, kad Reagano siūlymai taip palankiai priimti Europoje. Maskvos televizijos komentatorius Igor Fesunenko kalbėjo, kad tik visai tamsūs žmonės galėjo palaikyti Reagano siūlymus logiškais ir daug žadančiais, kada tie siūlymai esą demagogiški.

Sovietų greita kritika aiškinama Kremliaus baime, kad Reaganas pastatė Brežnevą į keblią situaciją. Jam teks susitikti su vokiečių vyriausybės atstovais šį sekmadienį Bonoje. Kancleris Schmidt jau pasakė, kad jis spaus Brežnevą pozityviai reaguoti į Reagano siūlymus. Juos pagyrė net Italijos komunistų laikraštis "L'Unita".

Sovietų reakcija pagrįsta atskirų ginklų rūšių padėtimi Europoje. "Tass" tvirtina, kad prez. Reaganas perdeda sovietų galingumą. Branduolinių raketų srityje atominių užtaisų jėgos esančios "apytikriai lygios", sovietai neturį persvaros, apie kurią kalba Reaganas. Jis neįskaitė į Vakarų bloko jėgas savo bombonešių, povandeninių laivų nešiojamų raketų ir Prancūzijos bei Britanijos atominių ginklų, rašo "Tass".

Prezidento kalbą pagyrė ir Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Claude Cheysson.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Darbo unijų federacijos suvažiavimas kreipėsi į prezidentą Reaganą, ragindamas jį sugrąžinti į darbus lėktuvų kontrolierius, kurie pradėjo nelegalų streiką rugpiūčio 3 d. ir buvo pašalinti iš pareigų.

— Lenkijos "Solidarumo" vadovybė ragino visus savo narius susivaldyti ir atsisakyti streikų. Derybose su vyriausybe unijos vadovybė nori turėti laisvas rankas, vengti kaltinimų, kad "Solidarumas" sukėlė dabartinius sunkumus.

— Vak. Vokietijos kancleris Helmut Schmidt planuoja atvykti į Ameriką atostogų ir sausio 5 d. jį pakvietė prezidentas Reaganas apsilankyti Baltuosiuose Rūmuose.

— Branduolinius reaktorius tvarkanti komisija sustabdė leidimą Kalifornijos branduolinei Diablo Canyon jėgainei, kol nebus pataisyti kai kurie statybos defektai. Kaip žinoma, prieš šią jėgainę vyko didelės vietinių gyventojų demonstracijos.

— Amerika išsiuntė lėktuvu 21 atbėgėlį iš Haiti salos atgal. Vakar buvo išgabenta 20 žmonių. Stovyklose sprendimo dar laukia 704 pabėgėliai.

— Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitetas patvirtino ginklų pardavimą Pakistanui.

— JAV vyriausybė siunčia maisto ir kitų reikmenų į Čadą tarptautinei Afrikos šalių taikos kariuomenei. Siuntos kainuos apie 12 mil. dol.

—Gvatemalos vyriausybė nutarė pašaukti atsarginius į karinę tarnybą vienoje provincijoje, kur pasirodė komunistinių partizanų veikla.

— Buvęs valst. sekr. Kissingeris, kalbėdamas Peru sostinėje, ragino visus JAV draugus paremti prezidento Reagano planą sumažinti Europoje branduolinius ginklus.

— JAV vyriausybės biudžeto įstaiga pareikalavo dar sumažinti gamtos apsaugos agentūrai skirtas lėšas. Ateinantiems metams lėšos buvo jau sumažintos 27 nuoš., dabar siekiama dar didesnio taupumo.

—Indijos policija, malšindama riaušes Assamo provincijoj, vieną nušovė, keliolika sužeidė.

NELINKSMAS DARBO UNIJŲ KONGRESAS

New Yorkas. — Amerikos darbo unijų federacijos suvažiavimas pasiūlė savo ekonominę programą, kuri didžiausią dėmesį skiria kovai su ekonominiu atoslūgiu. Pareiškime sakoma, kad recesija yra lyg nuo kalno riedąs sniego kamuolys. Programoje reikalaujama viešųjų darbų programos, pigių namų statymo, bedarbių pašalpų prailginimo. Reikalaujama suvaržyti kai kurių prekių importus.

Suvažiavimas nutarė vėl įsijungti į Tarptautinę Laisvųjų profsąjungų federaciją, iš kurios Amerika pasitraukė 1969 m. Ši tarptautinė federacija buvo įsteigta 1949 m., atsakant į komunistų užvaldytą Pasaulinę darbo unijų federaciją.

Šiemet Amerikos darbo unijos švenčia 100 metų sukaktį, tačiau delegatai pripažino, kad unijos Amerikoje pergyvena sunkias dienas. Washingtone sėdi unijoms nedraugiška administracija. Pirmą kartą nuo AFL — CIO įsisteigimo į dvimetę konvenciją nebuvo pakviestas prezidentas.

Unijų ateitį temdo ir ekonominis atoslūgis. Delegatams renkantis į suvažiavimą, federalinė finansų taryba paskelbė, kad spalio mėn. pramonės produkcija nukrito 1.5 proc. Nedarbas siekia 8.5 mil. Tiek bedarbių nebuvo jau 41 metai. Ekonomistai pripažįsta, kad iki pavasario nedarbas dar padidės ir bedarbių bus 9 milijonai.

Tokiose ekonominėse sąlygose ateinančiais metais kelios didelės darbininkų profesinės sąjungos turi derėtis dėl naujų darbo sutarčių. Kolektyvinėse derybose jau paaiškėjo nauja kryptis: daug įmonių reikalauja, kad darbininkai atsisakytų anksčiau iškovotų pagerinimų. Tarp kitų unijų, naują darbo sutartį turės išsiderėti ir automobilių darbininkai. Tradiciniai su kiekvienomis derybomis kilo darbininkų uždarbiai ir kiti priedai. Dabar padėtis pasikeitė. Pramonės atstovai derybose reikalauja, kad darbininkai atsisakytų anksčiau išsiderėtų priedų. General Motors jau paskelbė, kad bendrovė reikalaus sumažinti valandinius atlyginimus, kurie vidutiniškai siekia 19.40 dol. per valandą. Be šio sumažinimo bendrovė negalėsianti konkuruoti su Japonijos automobilių gamintojais. Automobilių pramonė pergyvena labai sunkias dienas ir darbininkų atstovams bus nelengva atsilaikyti prieš įmonių atstovus.

Naujos sutarties laukia gumos darbininkai. Dėl automobilių pramonės krizės gumos pramonė irgi nukentėjo, teko atleisti nemažai darbininkų. Unija nebereikalaus atlyginimų pakėlimo, nors infliacija sumažino darbininkų perkamąją galią. Bus kreipiamas dėmesys į garantuotas darbo valandas, darbo saugumą. Sunkios dienos palietė transporto darbininkus, statybos, tekstilės pramonės, daug bedarbių atsirado žemės ūkio mašinų pramonėje.

Krizė tiesioginiai palietė ir unijas. Narių skaičius mažėja jau nuo 1960 metų. Anksčiau unijų nariai sudarė 25 nuoš. visų dirbančiųjų, dabar sudaro tik 20 nuoš. Daug narių neteko automobilių pramonės ir plieno unijos.

JAV vyskupų konferencijoje

Washingtonas. — Amerikos katalikų vyskupų konferencija pasisakė už Salvadoro taiką, kurios siekti patariama derybomis. Smerkiama JAV vyriausybės teikiama karinė parama. Pareiškime apie Centrinės Amerikos problemas vyskupai pabrėžia, kad ten konfliktai kyla ne tiek dėl kišimosi iš šalies, kiek iš vidinių aplinkybių: skurdo, žmogaus teisių laužymo. Vyskupai pasisako prieš Nikaragvos izoliavimą, ragina teikti jai ekonominę paramą.

Konferencija ragina vyriausybę siekti valstybinio sveikatos draudimo, nes dabar daug amerikiečių neturi sveikatos priežiūros.

Nepaskirtos lėšos

Washingtonas. — Dėl Kongreso vilkinimo vyriausybės agentūros dar negavo naujiems finansiniams metams lėšų patvirtinimo. Iš 13 lėšų įstatymų, patvirtintas tik vienas, nors finansiniai metai prasidėjo prieš 7 savaites. Penktadienį vidurnaktį suėjo terminas lėšų gavimui.

Suvėlinimas aiškinamas ir nuomonių skirtumais, įvairiais siūlymais lėšas mažinti ar didinti. Konservatoriai siekia didesnių apkarpymų, o liberalai kovoja prieš socialinių programų mažinimą.

Darbiečiai ieško nuosaikaus kelio

Londonas. —Britų darbiečių partijoje vyko vadinamo "šešėlio" kabineto rinkimai. Parlamento darbiečiai turėjo išrinkti 22 savo kolegas iš 43 kandidatų. Į kabinetą nebepateko partijos kairiojo sparno vadas Tony Benn. Sakoma, kad prieš jį narius agitavo pats partijos vadas Michael Foot. Benn gavo 22 balsais mažiau negu pernai.

Darbo partijos vadus paveikė naujos socialdemokratų partijos stiprėjimas, susilpninęs darbiečių partiją. Nauji Gallupo opinijos tyrimai rodo, kad socialdemokratų — liberalų koaliciją remia 43 nuoš. britų, kada už darbiečius pasisakė 28 nuoš.

Sustiprino Lietuvos Laisvės komitetą

Lietuvos Laisvės Komitetas papildytas naujais nariais. Pastaruoju metu į jį įsijungė Simas Kudirka, Vladas Šakalys, Tomas Venclova ir Bronius Kviklys. Lietuvos Laisvinimo Komitetas susideda iš Lietuvos piliečių. Be naujai įsijungusių narių, komitetan įeina Bronius Bieliukas, Viktorija Čečetienė, Paulius Jurkus, dr. Bronius Nemickas ir Vytautas Vaitiekūnas.

KALENDORIUS

Lapkričio 21 d.: Rufas, Amelberga, Svilkenis, Eibarė.

Lapkričio 22 d.: Kristaus Karaliaus, šv. Filemonas, Kolumba, Vaidila, Norda.

Lapkričio 23 d.: Edmundas, Gertruda, Aiškutis, Tyda.

Saulė teka 6:45, leidžiasi 4:27.

ORAS

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 40 l., naktį 25 laipsniai.

KATALIKAI PASAULYJE

Kova prieš skurdą

Popiežius Jonas Paulius II radijo kalba kreipėsi į Brazilijos gyventojus, kviesdamas paremti krašto vyskupų fondą, skirtą skurdui ir neturtui šalinti krašte. Kiekvieno stokojančio brolio asmenyje — kalbėjo Šv. Tėvas — turime matyti patį Kristų, kuris alksta ir trokšta teisybės.

Nauji pašto ženklai

Vatikano paštas gruodžio mėnesio pradžioje išleis naują vienuolikos pašto ženklų seriją, skirtą paminėti popiežiaus Jono Pauliaus II-jo apaštalinėm kelionėm 1980-ais metais. Pašto ženkluose bus atvaizduoti atskiri momentai iš popiežiaus apsilankymų įvairiuose Afrikos kraštuose, Prancūzijoje, Brazilijoje ir Vakarų Vokietijoje.

Tailandijos katalikai

Katalikų Bažnyčia Tailandijoj, nors negausi narių skaičiumi — iš 46-ių milijonų šio krašto gyventojų katalikų tėra tik apie du šimtai tūkstančių, — pastaruoju laiku parodo daug žadantį gyvastingumą. Šiais metais pirmą kartą kunigystės šventimus Tailandijoje priėmė aštuoniolika jaunų seminaristų, kurie baigė teologijos mokslus prieš dešimt metų netoli nuo Bankoko įsteigtoje didžiausioje seminarijoje. Šiuo metu seminariją lanko apie 160 jaunų filosofijos ir teologijos studentų.

Kelneriai pas popiežių

Popiežius Jonas Paulius II ketvirtadienį specialioje audiencijoj priėmė 2.500 viešbučių ir restoranų tarnautojų, kurie buvo susirinkę į Romą dalyvauti savo profesinės organizacijos tautiniame kongrese. Sveikindamas svečius, Šv. Tėvas kvietė pasekti Betanijos šeimininkų — Mortos, Marijos ir Lozoriaus pavyzdžiu. Kaip Morta drauge su savo seseria Marija ir broliu Lozorium parodydavo nuoširdų svetingumą Jėzui, besilankančiam jų namuose, taip jūs savo svečiam leiskite pajusti nuoširdaus svetingumo šilumą.

Priėmė gydytojus

Lapkričio 3 d. vakare popiežių Joną Paulių II Vatikane aplankė švenčiausios Jėzaus Širdies katalikų universiteto poliklinikos profesorių, gydytojų bei slaugytojų grupė, gydžiusi bei slaugiusi Šventąjį Tėvą jo ilgos ligos metu po tragiško atentato gegužės 13 dieną. Žymiuosius medicinos darbuotojus pas Šv. Tėvą palydėjo jų šeimos nariai. Susitikdamas su tais, kurie per tris mėnesius kasdien rūpinosi jo sveikatos atstatymu, popiežius nuoširdžiai dėkojo už jų pastangas, kurios liudija ne tik mokslinį sugebėjimą bei mokslinę patirtį, bet ir žmogišką bei krikščionišką kenčiančio žmogaus atjautimą.

Ispanai vienuoliai

Dvylika vienuolijų Ispanijoje šiuo metu turi daugiau negu tūkstantį narių. Jų tarpe pirmąją vietą užima jėzuitai su apie keturiais tūkstančiais narių, antroje vietoje yra saleziečiai, kurie turi apie du tūkstančius keturis šimtus trisdešimt narių, o trečioje vietoje vienuoliai Maristai su daugiau negu dviem tūkstančiais narių. Kitų daugiau negu tūkstantį narių turinčių vienuolijų Ispanijoje tarpe pažymėtini krikščioniškųjų mokyklų broliai, pranciškonai, augustinjonai, domininkonai, kapucinai ir karmelitai.

Prancūzų vyskupai

Prancūzijos vyskupų konferencijos naujuoju pirmininku yra išrinktas Saint Die' vyskupas Jean Vilnet. Rinkimai įvyko šiomis dienomis Lourde, Prancūzijos vyskupų visuotinio suvažiavimo metu. Be pagrindinės temos — Prancūzijos Bažnyčios misijiniai uždaviniai, — Prancūzijos vyskupai suvažiavime taip pat svarstė aktualiąsias krašto ir tarptautines problemas, kaip žmogaus teisių apsaugojimo klausimą, ekonominę krizę, nedarbo problemą ir kitas. Vyskupas Vilnet, aptardamas suvažiavimo darbus, pažymėjo, jog krikščionys, nuosekliai gyvendami ir veikdami pagal Evangelijos mokslą, yra pašaukti rūpintis aktualiomis žmonijos problemomis, ypač kiek jos liečia taikos apsaugojimą, pavienių žmonių ir tautų teisių gynybą.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

JUOZAS ERETAS — ĮKVEPIANTIS PAVYZDYS

Jo 85 metų sukakties proga

Lietuvių tauta svetimiems yra davusi ir šiandien tebeduoda pagal mūsų gyventojų skaičių neproporcingai daug intelektualų, kultūros darbininkų ir kitų talentų. Tik suskaičiuokime, kiek šimtų lietuvių tebedirba Amerikos, Kanados, Australijos ir kitose aukštosiose mokyklose, mokslo įstaigose; kiek pakinkyta prieš jų valią rusiškajam imperializmui. Mažai tautai tai neišpasakytai dideli nuostoliai. O kiek mūsų tauta yra susilaukusi intelektualinės pagalbos iš kitų tautų? Net labai nedaug, vos keli ar keliolika, ir jų vardus atmintinai žinome.

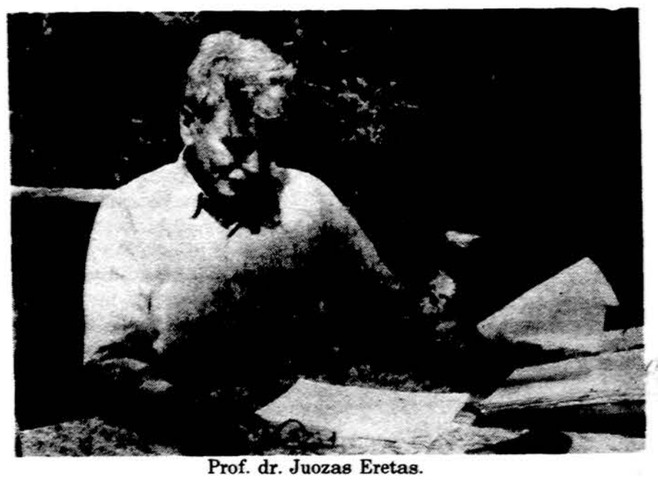

Prof. dr. Juozas Eretas.

Vienas tokių nuostabių, šviesiausių meteorų, kuris laiminga, nesudegęs nusileido Lietuvos žemėje, buvo ir šiandien tebėra — tai profesorius Juozas Eretas. Spalio 18 jis atšventė gražią 85 metų sukaktį. Ta proga ir norime pasakyti, kad turbūt nebuvo kito svetimtaučio, kuris būtų tiek dirbęs Lietuvai ir lietuviams, turėjęs tiek nuopelnų, būtų taip įaugęs į mūsų eiles, nuoširdžiai dalinęsis mūsų džiaugsmais ir pergyvenęs įžeidimus, kaip tas šveicaras.

Kas paskatino Juozą Eretą palikti savo ramų, gražų, net patį gražiausią, Europos kraštą, atsižadėti patogesnės, pelningesnės mokslinės karjeros savam krašte arba užsieny (Paduvos universiteto Italijoj, Marquette univ. Amerikoj) ir atvykti pačiomis pirmomis nepriklausomybės dienomis į Lietuvą ir įsijungti į visas sritis, kur labiausiai stokojo darbininkų? Atsakymas gali būti: duoto žodžio garbingas, šimtaprocentinis įvykdymas. Gal kam nėra žinomas šveicarų šūkis: „Ištikimybė ir garbė". Tai kažkas neįprasta, tai kontrastas kasdienei mūsų praktikai, tiesiog svetima ir nesuprantama šiam merkantilizmo persunktam pasauly.

Nėra tai legenda nei supoetinta pasaka. Pažadas buvo duotas Ereto studijų metu Lozanos universitete kolegai klaipėdiečiui Mykolui Ašmiui, kuris netikėtai 1918 gruodžio mėnesį mirė. Ašmys taip džiaugėsi atgimstančia Lietuva, ruošėsi jai dirbti ir tragiškai pergyveno, kad to negalės įvykdyti. Tada jis ir prašė savo gerą draugą Eretą vietoj jo vykti Lietuvon ir jai padėti sunkiomis dienomis. Taip, Eretas nedvejodamas pažadėjo. Šiandien sunku rasti kitą pavyzdį, kad žmogus taip ištikimai laikytųsi savo duoto žodžio daugiau negu per šešiasdešimt metų. Jo ištvermingumas, vadinkime tiesiog priesaika, mums ir ateinančioms kartoms tiesiog įkvepiantis pavyzdys. Kartais neįtikėtina, tartum tai būtų vidurinių amžių riterių romanų istorija. Skirtumas tik toks, kad tai ne romanų pasakos, bet tikra, visiems žinoma istorija. Tik kyla klausimas, ar daug kas iš mūsų, kai Lietuva vėl kada atgims, vyks viską čia pametę jai padėti keltis, kaip tai padarė anas svetimtautis?

Ar Eretas galėjo tikėtis tinkamo atlyginimo ar karjeros, vykdamas į Lietuvą? Jokiu būdu. Skurdi, apiplėšta buvo mūsų žemė po barbariškos 123 metų rusų okupacijos, karo metų sudeginta, sugriauta. Didelis kontrastas su Ereto tėvyne. Jis turėjo labai nusivilti, pamatęs realybę, gal kiek padirbėti ir ramia sąžine grįžti. Ne, jis to nepadarė. Jis, kaip tie misionieriai, kurie palikę patogumus, idealizmo vedini vyksta į Afrikos džiungles skelbti tikro tikėjimo, padėti varge žmonėms. Viena, ką jis rado ir kas jį pririšo prie Lietuvos, tai buvo žmonės, jų draugiškumas ir nepaprastas nuoširdumas. Tada atsivėrė ir jo širdis, ištiesė rankas visur, kur reikėjo ką statyti. Pirmiausia jį matome savanorių karių, ginančių Lietuvos nepriklausomybę, eilėse; paskui jis organizuoja vakarietišku pavyzdžiu telegramų žinių agentūrą, pats rašo publicistikos straipsnius, rašo ir redaguoja mokslinius veikalus, profesoriauja; organizuoja pavasarininkus, blaivininkus, sportininkus; ateitininkų organizatorių eilėse; jis vėl nepamainomas kongresų, suvažiavimų pravedėjas, oratorius, paskaitininkas. Pagaliau — ir tai buvo jo apsirikimas — anomis dienomis reikėjo ir politikų, ir jį krikščioniškosios grupės įtraukė į seimo narius. Greit pajuto, kad čia ne jo sritis, kur argumentuojama daugiausia demagogija, ir iš seimo pasitraukė.

Kas daug dirba, įsigyja daug draugų, daug ir priešų. Nieko stebėtino, kad jis Lietuvoje skaudžiai, nekaltai nukentėjo. Anomis dienomis mes dar turėjome menkoką supratimą apie demokratiją ir laisvam žodžiui nebuvome priaugę. Už tą laisvą žodį, kritiką to, kas jam atrodė (taip ir buvo iš tikrųjų) negerai, teko atsisėsti Lietuvos kalėjime ir buvo išmestas iš universiteto.

Kaip jis į tuos įžeidimus reagavo? Juk su juo atsitiko, kaip toj pasakoj, kai gerasis kaimynas, pamatęs begriūvantį kito kaimyno namą, šoko jam į pagalbą. Vietoj padėkos gavo į ausį. Po tokio „svetingo" priėmimo kiekvienas mūsų būtų apsisukęs ir nenorėtų net pažiūrėti į nedėkingą kaimyną. Taip mes visi padarytumėm, taip pagaliau ir žmogiškai pateisinama. Eretas to nepadarė. Jis tai pakėlė stoiškai, niekad niekam nemini nei tų faktų, nei vardus tų, kurie taip pasielgė. Jis ir toliau tebedirbo su nemažėjančiu entuziazmu Lietuvai. Jis tikrai yra „kitoks" nei mes visi.

Taip, Eretas yra kitoks. Jis įnešė mūsų tauton vakarietiškos kultūros geriausia to prasme, mūsų charakteriui suteikė elegancijos ir santykiuose su kitaip galvojančiais tikro džentelmeniškumo Tik skeptiškai sutiko jį tie, kurie tebuvo paveikti iš rytų atsineštu nihilizmu. Jiems taip pat buvo sunkiai suprantamas Ereto dinamiškumas, kuris nesiderino su lėtu lietuvišku tempu ir stoka akcijos bei būdingu ambicingu jautrumu ten, kur toji ambicija neesminė ir jos nereikia.

Šiandien tas šviesiausias iš šviesiųjų svetimšalių, gyvendamas savo gimtajam Basely, Šveicariją naudoja kaip platformą visokiais būdais ginti Lietuvos ir Pabaltijo laisvę, skelbti pasauliui didžiąją mūsų krašto skriaudą. Raštais, knygomis, brošiūromis, paskaitomis ir kitais būdais dirba mūsų naudai tokiu pat pasiryžimu, kaip ir jaunystės dienomis. O kad taip dirbtų tie, kurie išaugo Lietuvos žemėje ir jai liko tikrai daug skolingi, kaip tas nieko iš Lietuvos negavęs šveicaras profesorius Juozas Eretas.

Ateitininkai su pagrindu turi didžiuotis, kad visą laiką Eretas buvo jų eilėse, sveikinti jį jubiliejaus proga ir dėkoti už jo ištikimybę Lietuvai.

Č.G.

Los Angeles moksleiviai ateitininkai ir mirusiųjų giminės Vėlinių dieną aplankė Forest Lawn kapinėse palaidotų lietuvių kapus.

LANKĖME MIRUSIUS

Los Angeles ateitininkų jaunimas jau treti metai iš eilės Vėlinių dieną lanko mirusiųjų lietuvių kapus Forest Lawn kapinėse. Š. m. lapkričio 1 d., po įžanginio susirinkimo, jie kartu su kapinėse palaidotų lietuvių artimaisiais susirinko pasimelsti ir papuošti kapus gėlėmis. Jaunimas skaitė iš Sv. Rašto, atatinkamas maldas ir visi kartu sugiedojo „Marija, Marija".

Šiose kapinėse per keletą metų palaidota arti 20 lietuvių. Palaikydami lietuvišką tradiciją, visi Vėlinių dieną malda jungėmės su artimaisiais Lietuvoje.

Dalilė Polikaitienė

KUOPOS ŠVENTĖ

A. Stulginskio at-kų kuopa su pasididžiavimu ir nekantrumu laukia savo metinės šventės, nes tada kuopos nariai, tėveliai ir svečiai būna liudininkais, kai moksleivių at-kų priesaiką duoda metus iškandidatavę kuopos nariai.

Šiemet pasiruošti šventei lapkričio 13 d. kuopos nariai susirinko pas Ritą Ostrauskaitę. Po trumpų pranešimų apie šventę ir kalakursus Dainavoje visi skubėjo repetuoti vaidinimėlius ir dainas - pasiruošti šventei.

Sekmadienį, lapkr. 15 d., visi susirinko at-kų namuose. Šv. Mišias 1 val. p.p. laikė kun. A. Saulaitis. Visi turėjo progą aktyviai dalyvauti Mišiose, išreikšdami savo intencijas ir pasisakydami savo mintis ir nuomones apie skaitymus. Pamokslas apie talentus priminė visiems, kad „užkastas talentas" neatneša niekam naudos, o naudojant savo talentus galime padėti kitiems žmonėms.

Mišių metu priesaiką davę kandidatai tapo tikrais nariais, gaudami moks. at-kų juosteles, kurias įteikė E. Vasiliauskas ir E. Žukauskienė. Priesaiką davė: Marija Pabedinskaitė, Rugilė Šlapkauskaitė, Liudas Venclovas, Marius Katilius -Doidstun, Andrius Kurkulis, Tomas Paulius ir Morkys Schrekenghost.

Mišioms pasibaigus, kuopos pirm. Arūnas Pabedinskas įteikė dovaną ir padėkojo buvusiai globėjai E. Žukauskienei, kurios priežiūroje kuopa pradėjo „žengti savo pirmuosius žingsnius". Toliau sekė sveikinimai iš MAS CV atstovės Laimos Šulaitytės, sendraugių atstovo K. Pabedinsko ir at-kų koordinacinės tarybos atstovo Arūno Liulevičiaus.

Po iškilmių visi ėjo vaišintis skaniais patiekalais, kuriuos paruošė mamytės, vadovaujant B. Pabedinskienei. Po trumpos pertraukėlės sekė narių sukurta programėlė. Viktorija Venclovaitė pianinu atliko linksmą kūrinį, kuris visiems sukėlė smagų ūpą ir davė įvadą tolimesnei programai. Berniukai pasirodė humoristiniame, detektyvinio šnipo vaidinimėlyje, kuris vadinosi „Paskutinis pasaulio lietuvis". Mergaitės padainavo kelias daineles, gitaromis akompanuojant Elenai Žukauskaitei ir Marijai Pabedinskaitei. Taip ir baigėsi laukta kuopos šventė, maloni rudens popietė at-kų namuose. Kitas susirinkimas bus gruodžio 4 d. 7 val. vak., pas A. Kurkulį, 1141 N. Stoddort, Wheatone. Tel. 665-2787. Prelegentu sutiko būti neseniai iš Lietuvos atvykęs p. Eringis.

Rasa Tijūnelytė

NAUJA SENDRAUGIŲ VALDYBA

Šių metų rugsėjo mėn. Kongrese Ateitininkų sendraugių vykusioje konferencijoje buvo išrinkta nauja ateitininkų sendraugių sąjungos centro valdyba. Rugsėjo 27 d. posėdyje išrinktieji nariai pareigomis pasiskirstė taip: prel. dr. Petras Celiešius, dvasios vadas, 2976 Sunnynokk Ave., Los Angeles, CA 90039; Jonas Valukonis, pirmininkas, 15401 Florence Circle, Huntington Beach, CA 92647; Saulė Palubinskienė, vicepirmininkė; Dalilė Polikaitienė, sekretorė, 3111 Ettrick Street, Los Angeles, CA 90027; Evangelina Kungienė, iždininkė; Jonas Motiejūnas, narys.

Naujoji centro valdyba įsipareigoja palaikyti glaudžius ryšius su visais laisvame pasaulyje esančiais ateitininkais sendraugiais, ar jie priklausytų vienetams atskiruose miestuose, ar jie gyventų nuošaliau. Prašome visų ateitininkų sendraugių, ypač jaunesniųjų akademikų, kurie tiesioginiai nepriklauso sendraugių skyriui, pranešti apie save Ateitininkų sendraugių sąjungos centro valdybai sekretorės nurodytu adresu.

Siuntinėjant aplinkraščius, anketas ir kitą korespondenciją, nenorėtume aplenkti nei vieno sendraugio. Skyrių valdybas atskirai raginame sudaryti naujausius narių ir jų adresų sąrašus ir juos pasiųsti ASS centro valdybos sekretorei.

Jūsų Kristuje,
Dalilė Polikaitienė,

DAR APIE KALAKURSUS

Kas dar nežino, KALAKURSAI įvyks lapkričio 26 - 29 dienomis, Dainavoje. Kviečiami dalyvauti visi 8-10 skyriaus moksleiviai. Taip pat šįmet kviečiame ir vyresnius moksleivius (iki 12 skyriaus), kurie nori pasisemti daugiau žinių. Bus nagrinėjama I-oji dalis Ateitininko vadovo.

Norintys užsiregistruoti, prašomi kreiptis į Laimą Šulaitytę, 1911 So. 49th Court, Cicero, Ill. 60650; telefonas (312) - 656-1357. Arba į Daivą Baršketytę, 6640 So. Talman, Chicago, Ill.; telefonas 312—476-1974. Registracija priimama iki lapkričio 23 dienos. Laima Šulaitytė organizuoja kelionę kursantams traukiniu iš Chicagos Union Station ir atgal. Skambinkite Laimai dėl registracijos.

Į kursus kursantai atsiveža: uniformą, Ateitininko vadovą, užrašams sąsiuvinį ir gerą nuotaiką.

Kiekviena kuopa į kursus atsiveža: kuopos vėliavą, narių sąrašą, valdybos sąrašą, susirinkimų protokolus. Iki pasimatymo kursuose!

Moksleivių Ateitininkų sąjungos centro valdyba

Dievai yra teisingi ir iš mums mielų ydų padaro mūsų kankinimo įrankius.

Shakespeare

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates $42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $40.00. Foreign countries $42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$42.00	$25.00	$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	$46.00	$26.00	$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$42.00	$25.00	$17.00
Užsienyje	$42.00	$25.00	$17.00
Kitur — Amerikoje	$40.00	$22.00	$15.00
Savaitinis	$28.00	$17.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978
by
MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.
Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling $8.95.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar prideda 48 ct. valstijos mokesčio.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
Dr. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 301-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2—7) šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ŽYMANTAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečiad., ketvirtad. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

Vienybės laidas –

VADOVO AUTORITETAS

Apie vienybę kalbama iki atsibodimo, nes dažniausiai apie ją kalba jos nenorintieji. Anot prancūzų akademijos nario prof. Jean Guittono, „vienybė — tai iliuzija, apgaunanti žmones gerais tikslais, bet blogomis priemonėmis. Vienybė yra kultūringų žmonių meilė vieno kitam krikščioniška prasme ar bent tolerancija humanistiniais įsitikinimais. Bet tikra vienybė gali būti tik tarp žmonių, kurie susiranda vadovą, turintį autoritetą, ir pripažįsta tą autoritetą, pasivesdmi jo vadovavimui". Tai buvo Prancūzijoje, kai „vyriausybės keitėsi, kaip konvojaus darbininkai — vieniems nepajėgiant, pavadavo kiti, tokie pat silpni ir nemokšos, kaip ir pirmieji". Jean Guitton nekalbėjo nei apie De Gaulle, nei apie kurį kitą politinį vadovą, bet tik norėjo savo amžininkams pabrėžti, kad jų kelias netiesus ir kad jie valstybinio darbo nesugeba dirbti.

Socialiniame gyvenime autoritetas yra taip būtinas, kaip maiste kūną atstatančios dalys. Net mažiausiame sambūryje vadovui reikia įsigyti autoritetą savo sumanumu, darbu, protingais sprendimais, gyvenimo pažinimu ir sugebėjimu į laiko balsą laiku ir savo vietoje atsiliepti. Tokio reikia juo labiau didelės organizacijos vadovams, jei ir nekalbėsime apie vadovavimą valstybei. Valstybėje sueina kartu politinė išmintis, tarnyba tautai ir valstybei, atitinkamas sugebėjimas spręsti ekonomines ir moralines problemas, kad valstybė padėtų tautai bręsti, pačiai valstybei klestėti ir visus piliečius be skriaudos kam nors sujungti geresnio gyvenimo siekimui.

Žinome, kad senovės laikais valdovas buvo ne tik karalius, valdovas žemėje, bet ir gyvenimo, net gyvybės savininkas. Jam autoriteto nereikėjo, jam reikėjo tik jėgos, kad niekas negalėtų pakelti balso, nukreipti akių nuo valdovo įsakymų ar pasielgti kitaip, negu valdovui patinka. Prieš tokią monarchiją arba diktatūrą, kurioje nebuvo autoriteto, Bažnyčia pavyzdžiu pastatė Kristų Valdovą.

*

Nekalbame čia apie Kristų Valdovą teologine ar religine prasme. Apie tai pasakyta kitoje vietoje (Rimties valandėlėje). Bet negalime užmiršti, kad, neturėdami savo valstybės, turime turėti vadovų, nestokojančių autoriteto savo išmintimi, taktu, pagarba kaimynui, net kitaip galvojančiam ar tikinčiam. Politika yra mokslas ir menas. Bet išeivijoje tikros politikos neturime. Tai tėra tik menas parodyti savo tautos didžiuosius troškimus, kurie yra ne kas kita, kaip švenčiausia žmogaus teisė į laisvę. Ir tai ne tik į laisvę, kurią užgrobė pavergėjas, bet ir į laisvę, kurią grobia svetimieji, užmiršę pavergtųjų kančias, juo blogiau — savo ar savo sėbrų daugeliui milijonų žmonių padarytas skriaudas. Politika mūsų sąlygose yra sugebėjimas prieiti prie tokių vadų, kurių lūpomis prabiltų ir pavergtos tautos šauksmas.

Čia reikia vadovų. Ne vieno, o daugelio, nes mūsų darbo laukas yra labai platus. Reikia vadovų, vienybės nelaikančių tik iliuzija ir dėl priemonių neišsižadančių tikslų, kurie yra bendri tautai vergijoje ir jos daliai išeivijoje. Reikia autoriteto ne vienam kuriam vadovui ar vienai kuriai organizacijai, bet kiekvienam kuriam reikia su kitais susikalbėti ir surasti bendrą kelią, reikia ir organizacijoms, galinčioms reikštis bent tam tikrose tautinėse srityse. Taigi ir jiems Kristus Valdovas gali būti pavyzdys, jų kelias, — nepaisant, ar jie jį laiko Valdovu ar ne, — kaip vienintelis, kuriuo gali eiti bent vadovauti galinti vadovų dalis. „O vadovai yra tik tie, kurie nuoširdžiai tarnauja kitiems",-sako tas pats J. Guitton.

Kristus Valdovas nėra nei monarchas, kuris gali išmėginti visas savo teises pavaldinių gyvenime, nei prezidentas, kurį kartais labai pilka ir be jokio politinio subrendimo masė išsirenka. Juo labiau jis ne toks valdovas, kuris diktatoriškai valdo valstybes ir naikina jos pagrindus, kad žmonės, nepataikaują diktatorių kėslams, negalėtų pasireikšti. Diktatoriai ir griūna kaip supuvę medžiai, nes jie neturi autoriteto politikos moksle, praktiškame gyvenime ir valdybos mene, o tėžino, kad pavaldiniai jų turi bijoti. Kristaus pavyzdys — ne baimės, o meilės.

*

Valdovystė ir vadovavimas yra skirtingi dalykai, bet mūsų atveju panašūs. Nei valdyti, nei vadovauti, nepripažįstant laisvės kitiems, neįmanoma. Išeivija yra taip pasklidusi, kad ji neturi galimumų ir progų paklusti kam nors kaip vadovui, neturi galimumų net visuomet išgirsti vadovų nurodymus, paraginimus ar paskatinimus. Vienoje gyvenvietėje sąlygos vienokios, kitoje — jau kitokios. Čia kiekvienas turi pats žinoti, kaip kada elgtis, o klausydamas savo pripažintų vadovų turi tikėti jų nurodymais — pasitikėti jų autoritetu. Bet vienas kurio nors vadovo nukrypimas, silpnas orientavimasis laiko reikalavimuose autoritetą sumažina, tuo pačiu sumažindamas klausančių ir nurodymus vykdančių skaičių.

Čia neturi būti suprasta, kaip kritika kurio nors vadovaujančio asmens ar vieneto. Tai tik bendros nuomonės išreiškimas, kad ir mūsų institucijos žinotų, ką jos turi daryti, o taip pat, kad žinotų ir ta dalis visuomenės, kuri iš savų institucijų laukia sustiprinimo, tikroviškų sprendimų ir galimiems įvykdyti darbams paskatų.

Išeivių tragedija vienybės klausimu, kad jie apie ją tik kalba. Jie yra per toli vieni nuo kitų vienybei tikrąja prasmę vienodai suprasti ir tikslo nepaaukoti klaidingoms priemonėms. Institucijų vadovavimo nereikia nei peikti, nei neteisingai girti, — daugelis aplinkos sąlygų dažnai verčia jas pasielgti kitaip, negu daugelio uždara mintis diktuoja. Kristus Valdovas žemiškuose reikaluose ir nestatomas pavyzdžiu, išskyrus religinę jo prasmę. Mūsų veikla tik dalinė ir tik su daliniais numatymais ateities, už kurią kovojame. Bet apie Kristų vis dėlto reikia kalbėti, kaip apie vienintelį pavyzdinį žmogaus gyvenimo vadovą, kurio autoritetas neginčyjamas ir kurio vadovybė yra amžina. Tokio autoriteto reikia žemiškiems, net išeivijos vadovams, — jie turi sugebėti autoritetą išlaikyti savo išmintimi ir darbu, o ne įsakymais ir baimės ar panikos kėlimu.

Pr. Gr.

PRANEŠIMAS VLIKO SEIMUI

Vliko veiklos gairės besikeičiančioje tarptautinės politikos konjunktūroje

DR. DOMAS KRIVICKAS

(Pabaiga)

Iškeldamas šią problemą, aš norėčiau ne tiek specifiškai ieškoti Lietuvos gyvenimui atitinkamų santvarkos bruožų, kiek iškelti reikalą supažindinti Lietuvos visuomenę, ypač jaunąją kartą su Vakarų Europoje veikiančiomis demokratinėmis sistemomis ir ypač jų ūkine ir socialine santvarka, kaip pvz. nuosavybės teise, teise į darbą, socialinį draudimą ligoje, nelaimingais atsitikimais, senatvėje, medicinos pagalba, švietimu ir t.t. Vakarų Vokietijoj, Prancūzijoj, Belgijoj, Skandinavijoj. Taip pat tektų plačiau nušviesti Vakarų Europos jau tolokai pažengusią ūkinę ir politinę integraciją su jos pagrindiniais atributais, kaip pvz. Bendrąja rinka, Europos Parlamentu, žmogaus teisių ir laisvių patikrinimu tarpvalstybinėmis priemonėmis ir t.t.

Nušviesdami galimybes laisvo Lietuvos įsijungimo į integruotąjį Europos ūkį, mes tuo pačiu žymia dalimi atsakytume į klausimus ir eventualų susirūpinimą dėl ateities Lietuvos ūkinio ir socialinio susitvarkymo ir tuo pačiu paneigtume pažiūras tų, kurie grėsmingai ir gąsdinančiai teigia, kad Lietuva kaip nepriklausoma valstybė būtų nepajėgi tenkinti ir plėsti augančius Lietuvos gyventojų poreikius ūkinėje ir socialinėje srityje.

Ūkinė ir politinė integracija Vakarų Europoje auga ir plečiasi, patikrindama ją sudarančioms valstybėms jų politinį suverenumą, nepriklausomybę ir sąlygas išlaikyti kiekvieno krašto laisvę tęsti savo politinį, civilizacinį ir kultūrinį vaidmenį.

Visa tai galėtų padėti susidaryti viziją ateities Lietuvos. Šiam reikalui yra reikalinga didelė ir plati visuomenės talka ir ypač jaunosios kartos žodis ir darbas.

Politinės akcijos užsienyje dokumentacija

Tomas Remeikis savo veikale „Oposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-1980" ir Vytautas S. Vardys „The Catholic Church, Dissent and Nationality in Soviet Lithuania" dokumentais ir plačia analize nušvietė Lietuvos rezistencinę veiklą ir jos apraiškas. Jų darbus kiek kitokioje plotmėje papildė Bronis Kaslas savo veikalu „Lithuanie et la Seconde Guerre Mondiale", kuriame dokumentais pavaizdavo nacių-sovietų samokslą prieš Lietuvą, Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą ir lietuvių pastangas tarptautinėje arenoje Lietuvos nepriklausomybei atgauti. Prie šios rūšies darbų tektų priskirti ir V. S. Vardžio ir R. J. Misiūno redaguotą straipsnių rinkinį, pavadintą „The Baltic States in Peace and War 1917-1945".

Visa tai sudaro didelį indėlį supažindinti plačiuosius laisvojo pasaulio sluoksnius su Lietuvos, Latvijos ir Estijos byla. Šios rūšies darbas turėtų būti pratęstas ir išplėstas.

Nuo to laiko, kai Lietuva buvo sovietų okupuota, per eilę metų, veikiant Lietuvos diplomatams, Vlikui, Altui, Laisvės komitetui, lietuvių organizacijoms ir Bendruomenėms atskiruose kraštuose, buvo padaryta visa eilė pareiškimų, memorandumų, nukreiptų į laisvojo pasaulio vyriausybes, visuomenines organizacijas ar į pasaulio viešąją opiniją. Ryšium su šia akcija yra gauta visos eilės valstybės galvų, ministrų ir kitų atsakingų valstybės pareigūnų pareiškimai, kongresų ir parlamento rezoliucijų, liečiančių nepripažinimą Lietuvos prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą, sovietų pagrindinių žmogaus teisių ir tautų apsisprendimo teisės laužymus, vykdomus okupuotoje Lietuvoje. Žodžiu, tai turėtų apimti visus politinės akcijos aspektus.

Atėjo laikas visa tai surinkti ir paskelbti, kad jaunoji karta tiek užsienyje, tiek Lietuvoje geriau galėtų susipažinti su vedama kova Lietuvos nepriklausomybei atgauti. Tai būtų didelis pasitarnavimas Lietuvos istorijai ir kartu šaltinis visiems besidomintiems ar aktyviai veikiantiems politinėje akcijoje.

Tautos Fondo atstovybės Kanadoje pirm. Antanas Firavičius įteikia 50,000 dol. čekį Tautos Fondui. Iš kairės Vliko vald. pirm. dr. K. Bobelis, TF pirm. Juozas Giedraitis, A. Firavičius, TF garbės pirmininkas prel. Jonas Balkūnas.

Nuotr. A. Garlos

Rimties valandėlei

KRISTAUS KARALYSTĖS PRASMĖ

Kristaus taikomas valdovo — karaliaus žodis yra vienas iš labai dažnų atvejų, kaip yra žmogui sunku išreikšti žodžiu tai, ką jis šiek tiek ar pilnai supranta protu. Valstybės valdovas, karalius, mūsų kasdieninės kalbos prasme neturi beveik nė panašumo tos sąvokos, kurią turime apie Dievą. Tarp žmonių valdovų, kokia jų galia ir asmeninė vertė bebūtų, yra visokių: garbingų ir menkysčių. Be to, jie valdovai labai ribotos teritorijos nedidelėje mūsų žemėje, nedidelio skaičiaus žmonių, trumpalaikiai. Kristaus Valdovo sąvoka neturi nieko bendro su žmogaus valdovo sąvoka.

Kristus Dievas yra Meilė, ir mūsų protui beribė jo karalystė pirmoje vietoje yra meilės karalystė. Ir meilės taip pat tokia prasme, kad mums sunku suprasti, o dar sunkiau išreikšti žodžiais nors ir tai, ką suprantame. Kristaus Valdovo šventės Mišių prefacijoje kartojama, kad jo karalystė yra tiesos, gyvenimo, teisingumo, meilės ir ramybės karalystė, tačiau ir ši mūsų žodžių litanija nepasako visko, net ką protu suvokiame.

Jeigu kilnus ir išmintingas žmogus nesidžiaugia pats vienas jokia gėrybe: talentais, dorybėmis, net medžiaginėmis gėrybėmis, tai juo labiau Dievas. Jam nepakanka būti laimingam vienam, nes jis yra Meilė. Ir meile ir laime jis nori dalintis su daugybe. Iš šio dieviško noro dalintis meile ir laime yra sukurta, žmogaus proto dar neapimta, nepažinta, nesuprasta visata, ką vadiname pasauliu. Iš to pat dieviško noro dalintis meile ir laime yra mums dar paslaptingas dvasių — angelų pasaulis, žmonių sielų pasaulis — mūsų protui nežinomas jau sukurtų sielų skaičius, o dar nežinomesnis, kiek bus jų sukurtų ateityje. Taip bandome trumpais ir nevykusiais žodžiais pasakyti, kokia prasme ir kieno Valdovas Kristus yra ir kokia prasme nėra.

Kristaus karalystėje viskas valdoma meile. Sąmoninga būtis, kokia yra ir žmogus, veltui gautos gėrybės pilnai ne tik neįvertina, o ja pilnai nė nepasidžiaugia. Jis daug laimingesnis, jeigu ta pati gėrybė yra vienaip ar kitaip užsitarnauta. O jaučiasi dar laimingesnis, jeigu ta gėrybė su kuo nors iš meilės pasidalina. Ir Dievas taip mano ir taip patvarkė. Angelus ir žmones sukūrė tokius, kad jie patys apsispręstų savo likimą. Dievas davė angelams ir žmonėms gyvenimo kelią, kurį žmonės savo kalboje vadina „įstatymais", bet paliko laisvą valią tuo keliu eiti ar neiti, aiškiai pasakydamas, kad tuo keliu einama į laimę, o jo nepaisant galima nueiti į nelaimę. Žmogus yra gimęs ne trumpam laikui, o amžinam gyvenimui. Amžinos laimės pasiekęs žmogus ją ne tik pasiekė, o jaučiasi ją ne veltui gavęs — užsitarnavęs. Jo laimė tuo tampa pilnesne. O to nesiekdami, kaip įvyko su dalimi angelų, taip ir žmonės tampa ne Dievo nubaustais, o nubaudžia patys save, sąmoningai pasirinkdami būti ne su Dievu, o be jo. Kai kasdieniniame žemės gyvenime kuris žmogus sąmoningai nepaisydamas savo draugų įspėjimo patenka nelaimėn, susižaloja ar net žūsta, tai kalti ne tie, kurie jį įspėjo, o jis pats, kad nepaisė. Kai žmogus apsilenkia su amžinąja laime, nepatenka palaimintųjų skaičiun Kristaus karalystėje, tai klaidingai sakome, kad Dievas pasmerkė, atmetė, nubaudė. Ne Dievas, o žmogus pats save pasmerkė, nubaudė.

Žmonės ne retai ne tik stebisi Dievo kantrybe, o kartais ištaria net priekaištaujantį žodį, ne vienas pradeda abejoti net Dievo buvimu, kad jis nebaudžia jam piktžodžiaujančių, darančių bloga, kovojančių prieš jį ir jo tikinčiuosius. Jeigu Dievas turėtų meilės tik tiek, kiek turi žmogus, tai ir kantrybės netektų kartu su žmonėmis. Geri tėvai parodo daug meilės klystantiems savo vaikams, džiaugiasi jų susipratimu, pasitaisymu, tai Dievo meilė kiekvienam žmogui yra didesnė negu geriausių tėvų. Dievas laukia, kad žmogus susiprastų. Laimingi, kurie susipranta laiku ir pasigenda Dievo ir jo kelių.

Būdami skirti būti Dievo laimės dalininkais, jeigu norime būti nors kiek panašūs į tuos, kurių ta laimė yra ir bus, tai iš meilės Dievui ir artimui turime dalintis su kitais ta galimybe pasiekti amžinąją laimę ir tuo laimės jausmu, kiek galime jo patirti šiame

(Nukelta į 4 psl.)

MARIJAMPOLĖS GIMNAZIJA

RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS 1867 - 1918 m. LAIKOTARPIS

Redagavo J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

1

LAIKAS IR VIETA

Mintis, kad Lietuva gyva, kamavo rusus ir prieš panaikinimą Lietuvoje baudžiavos, o panaikinimu lietuviai valstiečiai ištraukti iš lenkų dvarininkų visokeriopos valios. 1863 metų sukilimas įsakmiau parodė, kad Lietuva ne užgeseęs ugnikalnis, bet veikiąs gelmėse ir dabar kibirkštimis iš jų prasiveržęs. Lietuva dalyvavo lenkų suruoštame sukilime dėl išsivadavimo iš Rusijos nelaisvės.

Po Liublino unijos stipriau pradėjusi plisti Lietuvon lenkų įtaka jau buvo pakabinusi Lietuvoje lenkybės iškabą ir daug kam įpiršusi mintį dvilypės Lietuvos — Lenkijos valstybės būtinumą ir naudingumą. Lenkybė ypač galėjo laimėti Sūduvos krašte, nes po paskutinio Lietuvos padalinimo, prijungta administracijiniu vienetu prie autonominės Lenkijos 1807, tada vadinamos Lenkijos karalyste, vėliau „Kongresupka" (po Vienos kongreso 1815 m.), o visa Lietuva — Rusijos imperijos Šiaurės vakarų kraštu.

Rusai, apčiuopę Lietuvos gyvybę, nutarė geriau patiems sūduvius prisivilioti, negu palikti Lenkijai, o vien atleidimo nuo baudžiavos gali būti tam per maža. Iš lietuvių atėmus spaudą (1864), reikia atimti iš lenkų Sūduvoj mokyklas, o vietoj jų įsteigti rusiškas, įleidžiant į jas truputį lietuviškumo ir tuo papirkti lietuvius. Nutarta, padaryta. Štai jums gimnazija, o per ją atiduosite kalbą, tautybę, religiją. Turėsite užmiršti praeitį, savo valstybę, tautybę, nusikabinti lenkišką iškabą ir būti ištikimi Rusijos patriotai, caro ir jo režimo laimingi tarnai. Patys tokiais tapę, ta linkme veiksite ir lietuvišką kaimą, padėsite mums jį paklupdyti prie pravoslavo caro sosto. Rusų samprotauta (taip turbūt yra), kad saviškis, nutautėjęs ir dirbąs svetimos tautos labui, patikimesnis savųjų nutautintojas, negu svetimas savos tautos patriotas. Lietuva turi būti nebuvusi. Antra vertus, bene čia tų kaimiečių vaikų daug mokysis. Nors ne visus gal išauklėsime tokiais norimais, bet jie nieko ir nelems krašto santvarkoje. Šioje gimnazijoje mokysis daugiausia rusų administracijos tarnautojų vaikai.

Miesto lenkiškoji keturių klasių mokykla pertvarkyta į 7-nių klasių rusišką, tada laikoma pilna, gimnazija pradėjo darbą 1867 m. mediniuose prie rinkos lietuvio Babarskio namuose. 1870 m. prie Degučio kaimo ribos, tarpe gatvės, įeinančios į Kauno plentą ir giliu slėniu bėgančios Šešupės, išilgai pastatyti dviejų aukštų nedideli mūriniai rūmai, nes nesitikėta didelio kaimo vaikų antplūdžio. Rūmai pradžioje gelsvi, vėliau nudažyti baltai, raudonų čerpių stogu. Jie statyti 7-nių klasių gimnazijai su galimu prieklasiu. Bet trūkstant gimnazijoje vietos, prieklasis būdavo iškeliamas į šalimais medinius namus.

1875 m. atidaryta VIII-ji klasė, ir gimnazija buvo grūste prigrūsta. Kai dėl vietos stokos ne visi vaikai būdavo priimami, kilo visuomenės nepasitenkinimas. 1887 m. (kun. Totoraičio parodymu apie 1890 m.) pristatytas ar pailgintas dešinysis sparnas, apgadinęs rūmų proporcingumą: priešakinės didžiosios durys dabar atsidūrė nebe viduryje, bet arčiau kairiojo sparno, o rūmų ilgis pasidarė neproporcingas pločiui. Vėliau visokiais būdais sumažinus mokinių skaičių, pristatytame sparne, sujungus kelias klases, įrengta gimnastikai salė, o koridoriaus gale II aukšte, apie 1894 m. — pravoslavų koplyčia su katalikiškais paveikslais (Gerojo Ganytojo, vėliau Marijos), kad katalikai mokiniai jos nevengtų.

Marijampolė Sūduvos lygumų viduryje, vėliau vadinama to krašto sostine, gimnazijai vieta tinkama. Važiuojantieji į tą sostinę kapsai, zanavykai Vilkaviškio plentu iš tolo pamatydavo išsiskiriančius baltuosius rūmus. O pirmą kartą vežamų jon mokytis vaikų tas vaizdas virpindavo širdis. Sąmoningesniems tie rūmai dar pasakodavo apie okupanto čia atneštą šviesą, turinčią iš jų sklisti visam kraštui nuo Šešupės krantų, ir ranką, dirbančią gerus darbus.

Pačiame, apie 6000 gyventojų, mieste švietimo ir auklėjimo uždarai mokyklai vieta irgi puiki: iš vienos pusės Šešupė ir atviri kaimų laukai, iš kitos — gatvė, įeinanti į Degučius, priemiestį, ir Kauno plentą. Erdvų kiemą nuo gatvės užstoja aukšta geležinė tvora ant mūrinio pamato, protarpiais pritvirtinta prie mūrinių stulpų. Joje, priešais gimnazijos didžiąsias duris, platūs įvažiuojami ar rikiuotėms eiti geležiniai vartai. Jų šalimis siauresni varteliai pėstiesiems. Viduriu kiemo, apsodinto medžiais, prisodinto medžių ir krūmų, eina į gimnazijos didžiąsias duris takas, vėliau plačiai išpiltas cementu. Kairėje už kiemo aukštos tvoros — evangelikų šventovė ir klebonija. Dešinėje pasparnėje, kiek atokiau, dveji mediniai namai, vadinami flygeliais, — tai direktoriaus ir inspektoriaus butai. Nors iš tolo ir nematomas, bet paminėtinas, kuone visame mieste girdimas, virš inspektoriaus namų stogo ant stiebo pakabintas varpas („Varpas"). Pagal jo skambėjimą turėjo būti tvarkomas visas mokinių darbo ir poilsio laikas.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

PAVASARIS, APEIKYTĖ IR ŽEMAITAITIS

Losangeliečiai š.m. lapkričio 7 d. vakare Šv. Kazimiero parapijos salėje turėjo ne eilinį koncertą. Jį atliko trys atskirų meno sričių Los Angeles „didieji" — solistas, pianistė ir aktorius. Pagrindinį vaidmenį atliko solistas Antanas Pavasaris. Dainavo net keturiomis kalbomis. Pirmosios dainos žodžiai buvo tarsi susirinkusiųjų pasveikinimas. — „Guten Morgen" (Labas rytas). Toks sveikinimas lyg ir priminė laikus, kada išblokšti iš savo krašto buvome keliems metams priglausti Vokietijoje. Solistas padainavo Fr. Schubert ciklą iš „Die schoene Muellerin", susidedantį iš 5 dainų. Vokiečiai nėra dainingа tauta, nes jų kalba ne taip skambi, kaip italų, ispanų ar lietuvių. Šie klasikiniai kūriniai nuskambėjo nuotaikingai ir klausytojams reiškiant pasitenkinimą, solistas bisui pridėjo lietuvišką dainą.

Įvairinant programą, po dainavimo, aktorius Algimantas Žemaitaitis deklamavo iš Balio Sruogos „Milžino paunksmės" „Jogailos skundą" ir „Švitrigailos priesaiką". Po to sol. A. Pavasaris dainavo itališkai. Po pertraukos, aktoriai A. Žemaitaitis ir Sigutė Mikutaitytė-Peterson deklamavo robinson Jeffers Oresto ir Elektros dialogą. A. Pavasaris atėjo su lietuviškom dainom: „Žaliojoj lankelėj" — J. Tallat Kelpšos, „Piene, piene" — A. Balazaro, „Kad galėčiau" — Dervinskaitės, „Vakarinė daina" — St. Šimkaus. A. Žemaitaitis padeklamavo „Don Juan in Hell" ir Edm. Rostand — „Cyrano kalba". Pabaigoj A. Pavasaris atliko „Martha" Lionelio ariją — F. Flotow, „Romeo et Juliet" — V. Bellini ir Don Pasquale rečitativą ir ariją — G. Donizetti; bisui padainavo Rigoletto itališkai ir „Granada" — ispaniškai. Visam šiam koncertui akompanavo pianistė Raimonda Apeikytė. Programa buvo sudaryta iš naujų, bent Los Angeles scenoj negirdėtų kūrinių. Solisto, pianistės ir aktorių įdėtas didelis darbas koncerto paruošime, sklandus, nuotaikingas atlikimas klausytojams suteikė malonią atgaivą.

Solistas Antanas Pavasaris yra populiarus losangeliečių tarpe. Įvairiomis iškilmingesnėmis progomis jo skambus tenoras aidi Los Angeles scenoje. Jis yra dainavęs Chicagos, Washingtono, Clevelando, Kanados lietuviams. Dainos meną studijavo Stutgardo konservatorijoj; Venezueloj baigė Caracas konservatoriją ir nuo 1955 iki 1962 m. buvo Caracas operos solistu. Kita Los Angeles iškili menininkė yra pianistė Raimonda Apeikytė. Ji su fortepijonu yra, tiesiog, suaugusi. Jos rankose šis instrumentas ramiai upeliu srovena arba Ramiojo vandenyno bangų audras kelia. Algimantas Žemaitaitis — aktorius, yra žodžio išraiškos meisteris. Tad ir šis koncertas buvo graži meno šventė. Ji buvo baigta pasižmonėjimu prie šampano ir užkandžių.

J. Kuprionis

GROŽINIO ŽODŽIO SPEKTAKLIS

Kas yra girdėjęs Elenos Blandytės grožinio žodžio rečitalį, sutiks su E. Vasiliūnienės nuomone, kad „Blandytė yra unikumas: kitos tokios nėra". Per maža pasakyti, kad ji puikiai deklamuoja, kad išraiškiai perduoda lietuvių autorių kūrinių dvasią, kad perduodama panaudoja nuostabiai įvairią balso moduliaciją ir vaidybinius talentus, tačiau iš tikrųjų ji scenoje lietuvišku žodžiu gyvena: žodžiai virsta splavomis, muzikinais tonais ir galingai paliečia klausytojus.

Ši grožinio lietuviško žodžio menininkė atvyksta į Los Angeles ir tradiciniame Lietuvių Fronto bičiulių literatūros vakare gruodžio 5 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje duos grožinio žodžio spektaklį. Salė bus papuošta jos pačios paruoštom dekoracijom ir įrekorduota muzikine palyda. Tad pilna prasme šis vakaras bus Elenos Blandytės spektaklis.

Elena Blandytė atliks programą L. Fronto Bičiulių ruošiamame literatūros vakare.

Savo programą E. Blandytė pradės senaisiais klasikais — Donelaičio „Ąžuols gyrpelnys", Maironio „Jūratė ir Kastytis", Krėvės „Užkeikta merga"; perduos kūrybos ištraukas trijų didžiųjų kaliforniečių rašytojų — Brazdžionio „Smiltys ir metai" ir „Mažoji motina", Alės Rūtos „Žiemos gėlė" ir Gliaudos „Literatūros vakaras". Spektaklį baigs V. Tamulaičio „Sugrįžimu", kuris gausioms auditorijoms spaudė ašaras Amerikoje, Europoje ir Australijoje.

Elenos Blandytės spektakliu Los Angeles Lietuvių Fronto bičiuliai šešioliktus metus tęsia literatūros vakarų tradiciją.

J. Kj.

PABLATIEČIŲ PASIRODYMAS

Spalio 24 d. „Vakarų vaikai" šoko bendrame koncerte su Latvių „Ritenitis", estų „Kullavaaravad" ir lenkų „Lowiczanie" ansambliais. Koncertas įvyko ASHKENAZ tautinių šokių centro salėje Berkeley mieste. Čia kiekvieną vakarą yra mokomi šokiai: skandinavų, balkanų, amerikietiški „square dance", o savaitgaliais ruošiami koncertai ir vakaronės. Jau eilę metų Ashkenaz sutraukia iš visos apylinkės tautinių šokių mėgėjus, entuziastus. Mūsų keturiopas pasirodymas gan gražiai pasisekė — publikos susirinko labai daug. Žiūrovai domėjosi plačios apimties programa, o šokėjams buvo įdomu bendromis jėgomis pasirodyti.

D. J.

MADŲ PARODA

Grožis turi begalybę formų. Eini gyvenimo keliu, — ir staiga grožis atsuka į tave savo dar vieną nepatirtą veidą. Ir kaip gerai, — nes jei visi tapytų tik paveikslus arba rašytų tik eiles, pasaulis būtų neišpasakytai neturtingas. Jau, rodos, viskas išsakyta ir visos galimos formos tapo kūnu, o štai pražysta dar vieno žmogaus vizija, tarsi nauja gėlė, ir pradžiugina širdį.

Moteris, neabejotinai, yra viena iš Kūrėjo gerosios akimirkos džiaugsmo vaisių. Nuo fygos lapo iki minko kailio ji instinktyviai bandė pabrėžti Kūrėjo jai duotą harmoningą patrauklumą. Moteris jautė, kad yra įmesta į pasaulį žavėti ir traukti, kad paskui galėtų pildyti ir kitas Kūrėjo jai duotas užduotis. Nors žinojo, kad rūbas yra apgaulė, bet taip pat nešiojosi savo sieloje svajonę apie tą lemtingą vakarą, kai ji norės to ypatingai gražaus rūbo. Iš to pamažu išsivystė mados pasaulis, kuriame susitinka moters svajonė ir rūbas, padėdąs tą svajonę įkūnyti.

Šis dvilypis uždavinys atsigrįžta į viduryje stovintį asmenį — madų kūrėją. Nesunaikinant iliuzijos, ją reikia grąžinti į žemę ir duoti jai realią formą. Tai burtininko darbas. Kalifornijoje turime tokią santūrią ir subtilią burtininkę. Kadaise buvo prigijęs posakis, kad nėra negražių moterų, yra tik tinginių. Šią mintį tenka praplėsti, sutinkant, kad yra daug nedrąsių, savimi nepasitikinčių ir, pagaliau, menko skonio moterų. Tokioms burtai daugiausia reikalingi, nes nuoširdaus komplimento susilaukus kukli moteriškė gali kaip gėlė pražysti nuostabiausia šypsena.

Stasė Koronkevičienė nuėjo tuo keliu pusiau nesąmoningai, harmonijos tarp vidaus ir išorės pasaulio beieškodama. Jau pirmieji rūbų eskizai patraukė dėmesį, suteikė drąsos. Charakteringas ir savaip humoristiškas yra jos pasakojimas, kad kiekvienoje darbovietėje tuoj buvo klausiama, kur yra išėjusi modistės mokslą. „Niekur , — sakydavo teisybę Stasė, — domėjausi, bandžiau, mokiausi iš klaidų". Viršininkai tik trukteldavo pečiais. Pagaliau įgriso tie klausinėjimai. „Paryžiuje!" — atsakė sykį, rimtai prispausta prie sienos. Viršininko veide išsiplėtė laiminga šypsena. „Mes visi seniai tą nujautėme, tik mums buvo nesuprantama, kam reikėjo tą faktą taip užsispyrusiai slėpti"... Dabar Stasė Koronkevičienė yra garsaus Rudi Gernreich bendradarbė.

Los Angeles padangėje mes visos jau seniai žinome Stasę, bet dabar panorome pamatyti jos naujausias idėjas, ypač artinantis švenčių laikotarpiui, kondensuotai mums parodytas madų parodos popietėje. Kitas ypač gražus Stasės mostas yra skirti visą galimą pelną muzikės Onutės Metrikienės gaidų išleidimui, kuriam pradžią — gaidų įrašymą — jau senokai finansavo Phoenixo lietuvių grupelė, bet visas išleidimo darbas dar vis buvo neįkandamas. Todėl sujungiant šias dvi puikias idėjas į vieną jaukią popietę, bus atliktas originalus ir naudingas darbas. Programos viduryje turėsime dar ir malonią staigmeną: keletą Onutės Metrikienės dainų mums padainuos solistė Regina Kungienė. Šis renginys įvyks gruodžio 6 d., sekmadienį, 3 val. p.p., Tautiniuose namuose, kur susėsime prie kavos ir pyragaičių pasvajoti, kaip ir mes atrodytume tuose puošniuose drabužiuose.

RKV

A.A. Jonas Būčys.

A.A. JONAS BŪČYS LIETUVIŲ FONDO TŪKSTANTININKAS

Gyvendami tėvynėj ne vienas svajojom apie tolimus kontinentus, viliojančią egzotinę gamtą ir laimę žadančias šalis. Tačiau paskaitę apie kietą ir vargingą išeivių gyvenimą, nurimdavome įsitikinę, kad gimtoji žemė yra geriausias prieglobstis kovoj už savo ir šeimos ateitį.

A.a. Jonas Būčys, artimas vysk. Pr. Būčio giminaitis, net nesapnavo, kad teks apleisti savąją žemę ir kitur surasti amžino poilsio vietą. Tėvai — Juozas Būčys ir Marija Bacevičiūtė-Būčienė buvo stambūs ūkininkai Šilgalių km., Sintautų vals., Šakių apskr. Jonukas gimė 1919 m. gegužės 2 d. Jam sukakus 8 m., pasimirė tėvas. Motinai su trim vaikais teko perimti ūkininkavimą. Jonas buvo jauniausias šeimoj, o dvi seserys: P. Norkaitienė yra likusi Lietuvoj, o antra — J. Valaitienė, mirė Vokietijoj, kur yra likusi jos duktė. Motina, nors ir sunkiai dirbdama tvarkydama didelį ūkį, leido Jonuką pirmiausia į Marijonų vedamą gimnaziją Mariampolėj, o paskui perkėlė į Jurbarko gimnaziją. Stebint jo mokslą gimnazijoj, norisi prisiminti analogiškas jo dėdės vysk. P. Būčio jaunatviškas kelias mokyklos suole. Abu mažai domėjosi dėstomais dalykais. Tik būsimas vyskupas nukreipė savo didelį apsiskaitymą ir energiją į kunigiškąją kelią, o Jonas susižavėjo aviacija. Nebaigęs Jurbarko gimnazijos, stojo į Karo aviacijos mokyklą. Ją baigęs puskarininkio laipsniu, išėjo į atsargą. Kartu su motina tvarkė ūkį ir tarnavo savivaldybėje.

Antrą kartą besiartinant raudonajai okupacijai, pasitraukė į Vokietiją. Tris metus praleido stovyklose, bet vos pasitaikius pirmai progai, užsirašė miško darbams. Būdamas viengungis ir geros sveikatos, 1947 m. pateko į Kanados miškus. Atlikęs 1 metų sutartį persikėlė į Torontą. Tačiau čia neužtiko jam patinkamo darbo. Nutarė vykti į Kaliforniją ir įsijungti į sparčiai augančią Los Angeles lietuvių bendruomenę. 1961 m. atvyksta į Hollywoodą ir randa prieglobstį pas Ant. Motiekienę. Netrukus baigia mašinistų kursus ir gauna gerai atlyginamą „machine operator" darbą. Būdamas geros nuotaikos, darbovietėj buvo mėgstamas ne tik dėl preciziškai atliekamo darbo, bet ir gerų būdo savybių. Buvo jau bebaigiąs išsidirbti gerą pensiją, o išėjęs į užsitarnautą poilsį svajojo nuvažiuoti į Romą aplankyti savo dėdės vysk. Pr. Būčio kapą. Tačiau porą savaičių pasirgęs, nuvežtas į ligoninę, gegužės 9 d. užbaigė žemišką kelionę.

Suėjus šešiems mėnesiams nuo Jono mirties, globėja Ant. Motiekienė pasiryžo jį įamžinti Lietuvių Fonde 1000 dol. auka. Jos manymu, LF yra artimiausias velionio galvojimui — remia jaunus žmones, einančius į mokslus, gelbsti lietuviškiems darbams, o jo tėviškei atgaunant laisvę, Fondas vėl gelbės savam kraštui visomis turimomis lėšomis. Tai esąs geriausias būdas prisiminti a.a. Joną.

J. Č.

Rimties valandėlei

(Atkelta iš 3 psl)

gyvenime: ne tik tėvai su savo vaikais, mokytojai su mokiniais, kunigai su savo žmonėmis, o visi padėdami vieni kitiems. Daug ko galime duoti vieni kitiems, bet daugiausia ir didžiausia yra — padėti vieni kitiems būti čia ir amžinai pasilikti Meilės Dievo Kristaus karalystės ir laimės dalininkais.

Vysk. Vincentas Brizgys

IV Mokslo ir Kūrybos simpoziumo registracijos vadovė Regina Smolinskienė (kairėje) ir simpoziumo parengimų globėjos Valė Plepienė (viduryje) ir Irena Kerelienė. Nuotr. P. Maletos

Come to where
THE FUN NEVER SETS

Weekend Package for Two $139

Enjoy three days and two nights at the world-famous Arlington Hotel. The weekend package for two includes $30 worth of FREE food and beverages, and FREE hot thermic baths and massages for two. No room charge for children 18 and under when accompanied by parents.

It's a world of fun with tennis, golf, horseback riding, sailing, swimming and a whole lot more, so make reservations now by calling 1-623-7771 in state or 1-800-643-1502 out of state.

THE ARLINGTON
Hot Springs National Park, Arkansas

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
● RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI ● FANNIE MAY SALDUMYNAI ● KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.
Tel. — 476-2206

JEI JOS NORITE SIŲSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)
VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. 10019
TEL. — 581-6580; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street 435-1604
Baltimore 31, Md. — 1528 Fleet Street 342-4248
Brooklyn, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue 633-0600
Buffalo 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue 885-6700
Chester, Pa. 19013 — 2619 W. 3 St. ..... Tel. 302—478-2874
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue 486-2815
Chicago, Ill. 60629 — 2606 West 69th Street 925-2787
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Ave. ..... Tel.: 312—227-4890
Cleveland, Ohio 44134 — 5609 State Road ..... (216) 845-6075
Detroit 12, Mich. — 11601 Joe Campau Avenue 365-6720
Hamtramck, Mich. — 11230 Joe Campau Avenue 365-6720
Los Angeles 4, Calif. — 189 So. Vermont Avenue 388-6080
New York 3, N. Y. — 78 Second Avenue 674-1546
New York 3, N. Y. — 324 E. 9 St. 475-7450
Miami Beach, Fla. 33139 — 1201 17 St. 305-673-8220
Philadelphia, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St. 215-WA-5-6578
Phoenix, Ariz 85027 — 22047 Black Canyon Hwy. 602-942-8770
Rahway, N. J. — 47 East Milton Avenue 381-5866
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave. 301-589-4404
South River, N. J. — 41 Whitehead Avenue 257-6330
Syracuse, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street 475-9746

NAUJI SKYRIAI:

HERKIMER, N. Y. — McKINNAN RD. 315-866-3930

Los Angeles Dramos sambūris, suvaidinęs A. Škėmos „Živilę". Nuotr. L. Kanto.

REDAGUOJA RAMUNĖ KUBILIŪTĖ, 3106 W. 84 PLACE, CHICAGO, ILLINOIS 60652, TELEF (312) 925-1503

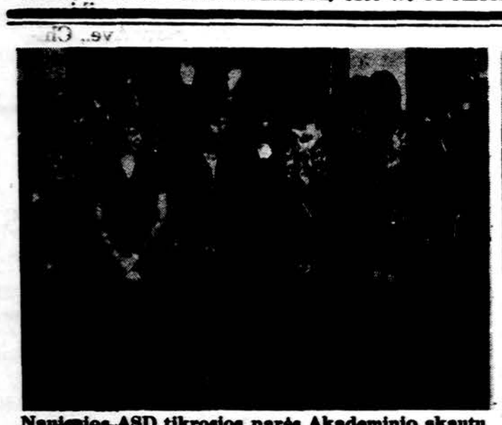

Naujosios ASD tikrosios narės Akademinio skautų sąjūdžio metinėje šventėje Chicagoje.
Nuotr. Algio Korzono

Korp! Vytis centro valdybos pirmininkas fil. Petras Šalčiūnas (k.) ir naujieji Korporacijos senjorai Akademinio skautų sąjūdžio metinėje šventėje Chicagoje.
Nuotr. Algio Korzono

Akademikų gimtadienio balius su 22 naujais

Gimtadienius švenčia žmonės, valstybės, organizacijos. Dažniausiai tai yra džiaugsmo ir atsinaujinimo šventės; pažvelgimas į praeitį, dabartį ir ateitį. Akademinio skautų sąjūdžio įsikūrimas 1924 m. šiemet buvo paminėtas spalio 17-18 d. Chicagos skyriaus metinėje šventėje.

Šventės pirmasis įvykis — sueiga, kurioje 22 studentės,-ai davė pasižadėjimą ir gavo Akademinio skautų sąjūdžio spalvas. Na, tai kas? Skautai visą laiką duoda įžodžius. Bet vilkiuko ir studento įžodžiai gan skirtingi, nors žodžiai iš tikrųjų panašūs. Akademikai skautai pritaiko skautavime pasisemtas vertybes suaugusio gyvenime. Vienas įžodis skiriasi nuo kito, nes kiekviename vis daugiau asmeniško nutarimo ir pasižadėjimo. Būnant 8, 10, 14 ir kartais net 16 m. nėra ypatingai didelio nutarimo būti ar nebūti skautu, ypač jei tėvai pristato sueigoms reguliariai. Bet studentams jau visai kitaip. Taigi iš tikrųjų yra naujiena, kad tokiais laikais, kada nepriklausomumas vertinamas, kada yra tiek daug galimybių gilintis įvairiuose interesuose, 22 studentės,-ai nutartų, kad yra svarbu priklausyti ir kad nori priklausyti Akademiniam skautų sąjūdžiui. Šie naujieji nariai yra Darius Būdrys, Violeta Dirvonytė, Rūta Gaižutytė, Loreta Grišmanauskaitė, Inga Janonytė, Alė Jonaitė, Gintarė Kerelytė, Regina Kuntulytė, Viktorija Kučaitė, Violeta Kušeliauskaitė, Kristina Lekanderytė, Laura Linaitė, Tauras Liubinskas, Neris Pupiūtė, Rasa Rasutytė, Leonas Raudys, Ginta Remeikytė, Mirga Rimavičiūtė, Rūta Traškaitė, Albertas Tuskenis, Dainius Vidžiūnas ir Robertas Vitas.

Po pasižadėjimo spalvas akademikų užrišo kandidačių globėja Rima Tamošiūnienė, o akademikams — Petras Šalčiūnas. Žodžiu sveikinimus prisegė Chicagos Akademikių skaučių draugovės pirmininkė Gilė Liubinskaitė, vienas iš akademikų steigėjų Lietuvoje Jonas Dainauskas ir didelis būrys mamų, tėvų ir seserų. Tai pabrėžia ne per seną reiškinį sąjūdyje: šios metinės šventės yra tapusios ir šeimos šventėmis. Jau antrą kartą (vienu atveju trečią) randa sau vietą. Greičiausiai tai dėka stiprios, bet lankščios ideologijos, pritampančios įvairiems laikams ir žmonėms. Nors kiekviena karta turi savo perspektyvai saugiai galima sakyti, kad nėra „generation gap" (kartų atotrūkio); vyresnieji prisimena savo veikimo būdus, bet priima naujuosius. Aplamai, tikrai stengiamasi viens kitą suprasti, o per tą stengimąsi supratimas pasiekiamas.

Sveikinimai ir dainos sekė oficialiąją sueigos dalį. Sesės pasveikino brolius su daina „Linelius sėsiu ne viena", o broliai sesės su „Tau sesute, puikios gėlės". Apsikeista gėlėmis. Tada padainuotos tradicinės akademikų („Gaudeamus", „Dievui, tau, tėvyne, ir žmonijai") ir kitos dainos. O gale sukom siūlą su „Suk, suk ratelį".

Vakare metinis balius įvyko Šaulių salėje. Šių metų pirmininkai, Gilė Liubinskaitė ir Ramūnas Vidžiūnas, pristatė savo ir ateinančių metų valdybas. Šiems dviem asmenims tikrai priklauso didelis ačiū, nes jie tikrai, tikrai išjudino ir atgaivino Chicagos akademikus. Jų darbą dabar perims šios valdybos: Akademikių skaučių draugovėje Ramona Žygaitė — pirm., Gilė Liubinskaitė — vicepirm., Laura Linaitė — sekretorė, Violeta Kušeliauskaitė — iždininkė, Rūta Rasutytė— vėliavininkė ir Rūta Traškaitė — korespondentė; o Korp! Vyty — Algis Graužinis — pirm., Algis Strikas — vicepirm., Linas Leseckas — sekretorius, Genutis Matutis — iždininkas ir Ramūnas Vidžiūnas — konsultantas. Laukiami smagūs ir produktyvūs metai. Pirmąjį tradicinį valsą šoko naujosios tikrosios narės ir senjorai su kitais akademikais. Metinė šventė baigta sekmadienį šv. Mišiomis ir mirusiųjų narių kapų lankymu.

Per šią metinę šventę akademikai tikrai sustiprėjo kiekybe. Tikimasi, kad sąjūdžiui tai buvo ir sustiprėjimas kokybė, ir atsinaujinimo šventė — ypač sąjūdžio nariams svarbiausiose srityse — lietuviškume, akademiškume ir sąjūdžio pajutime. Naujieji nariai tikrai dėkoja visiems asmenims, padėjusiems privesti juos prie jų pasirinkimo ir pasižadėjimo. Ad meliorem!

Ginta Remeikytė

Kristina Pikūnė rodo Almiui Lukavičiui savo išaustą juostą studentų ateitininkų vasaros stovykloje.
Nuotr. R. Musonytės

Dėmesys lietuvių liaudies menui

Red. pastaba. Kristina Pikūnė šią vasarą mokė studentus ateitininkus austi juostas jų vasaros stovykloje. Ji parodė atitinkamų skaidrių ir pravedė pokalbius apie lietuvių liaudies meną, audinius ir medžio drožinius, įvairius papuošalus bei namų reikmenis. Taipgi ji dalyvavo ir Ateitininkų kongrese. Tenai ją ir užkalbinau. Jinai sutiko raštu atsakyti į mano pateiktus klausimus apie studentų ateitininkų vasaros stovyklą ir apie lietuvių jaunimo susidomėjimą liaudies menu ir aplamai pareikšti savo nuomonę apie liaudies meno dabartinę kryptį. Esu labai dėkinga, kad Kristina taip sklandžiai ir atvirai išreiškė savo mintis bei įspūdžius.

*

Studentų ateitininkų stovykloje buvo labai smagu. Užsivertusi savo darbais, seniai esu buvojusi šitaip lietuvių jaunimo tarpe. Taigi įdomu buvo pajusti jų veiklą, sužinoti jų polinkius, aplamai praleisti laiką kartu.

Nors ir yra jaučiamas lietuvių jaunimo tarpe susidomėjimas liaudies menu, jo vis tiek galėtų būti daugiau!

Yra sunku kalbėt (bent man), kad mums reikia išlaikyti ir plėsti mūsų tautos kultūrą — liaudies meną, nesuteikiant jam tinkamą ir taip pat gyvą strūktūrą, kurioj jaunimas galėtų ne tik iškelti svarbesnius klausimus, bet ir į juos atsakyti ir svarbiausia — juos įvykdyti, įgyvendinti. Kitaip — lieka tik tuščia kalba. Neturint praktiškos struktūros, savaiminis susidomėjimas negali didėti, augti, negali pats realizuotis. Bet kai mes pradedame nagrinėti mūsų kasdieninio gyvenimo kokybę, šis praktiškas mūsų supratimo išplėtimas pasidaro labiau svarbus.

Man teko praleisti porą savaičių Lietuvoje prieš keletą vasarų. Ten, kai suradau mūsų liaudies meniškus pavyzdžius jau vien tik muziejuose, giliai pajutau, kad šis menas kažkaip jau negyvas. Grįžau iš Lietuvos, apkeliavau kartu su draugu visą Ameriką. Turėjau daug laiko pagalvoti ir apmąstyti savo asmeninį ryšį su savąja kultūra, jausdama, kad čia Amerikoje yra daug įtampos ir nusiteikimo, pabrėžiančio asimiliaciją. Bet čia taipgi neegzistuoja toks spaudimas, kurį būtų galima lyginti su rusifikacijos užmačiomis Lietuvoj. Mes čia turime laisvę kurti ir patys nulemti savo ateitį.

Grįždami sustojom pas dail. Tamošaičius, ir man tada teko jų paklausti, ar galėčiau pas juos pagyventi ir išmokti viską, ką tik jie žino, apie mūsų tautinių drabužių audimą. Jie sutiko. Grįžusi į Detroitą, už savaitės, susidėjus visus savo turtus, išvažiavau, nežinodama, kad tie keli mėnesiai išsišakos į keturis Kanadoj praleistus metus.

Man buvo svarbu pasisemti tiek žinių bei informacijos, kiek tik galėjau. Esu dėkinga Anastazijai ir Antanui Tamošaičiams, kad jie suteikė tą retą galimybę viską pilnai patirti. Nors šiuo metu esu įsigilinus į elektrostatinės fotografijos darbą ir studijas, bet ir kitas projektas neišeina iš galvos. Tai idėja, kad mūsų tautos drabužiai turėtų ne vien atitikti dabartinį šimtmetį, bet juose turėtų atsispindėti ir mūsų pačių tautinis kūrybingumas. Dabartiniai nešiojami drabužiai mažai kuo skiriasi nuo kitų tautų. Žinoma, gausiai įvairiomis progomis rodomi ir tautiniai drabužiai. Bet jie yra 19 ir 18 šimtmečio apsirengimai, "kostiumai". Visi žinome, kad žmonės juos dėvi gal du ar tris kartus metuose — kokiame nors parengime, dainų ar šokių šventėje, Vasario 16-osios minėjime. Kas norėtų eiti į balių, dėvėdamas sijoną, sveriantį tris svarus, ar su kokia nors karūnele ant galvos? Tokių yra nedaug!

Tautiniai drabužiai, niekas to neginčys, yra gražūs ir labai svarbūs. Bet reikia sutikti ir su tuo, kad jie aplamai neatitinka šio meto gyvenimą. Kaip ir kitos mūsų kultūros apraiškos, jie yra įrodymas tik mūsų kultūros praeities. Atrodo, kad, ypač jaunimui, yra sunku priimti ir išgyventi šitą alienacijos jausmą.

Jeigu mums yra svarbu, kad mūsų kultūra išsilaikytų, kad ji vėl suklestėtų, reikia tą mūsų turtingą praeitį susieti su dabartiniu gyvenimu, neužgesinant mūsų praeities esmės. Noriu pabrėžti, kad čia senojo liaudies meno pažinimas yra būtinas. Jis sudaro pagrindinę atramą.

Kuriami drabužiai bus, žinoma, austi, raštai bus įvairūs, senoviški, spalvos liaudiškos, o pasiuvimai kūrybiškai ir išskirtinai įvairūs.

Finansinė parama ir meniškas rėmimas yra būtini ne vien tik šito įvykdymui (šitokių projektų), bet taip pat reikia sukurti tinkamą atmosferą bei sąlygas jų ir jų prasmės suvokimui. Kol dar nėra susidariusi veiksminga šio reikalo rėmimo sistema, negalima daug ko tikėtis — liaudies menas ir pasiliks tik periferinėj plotmėj.

Kristina Pikūnė

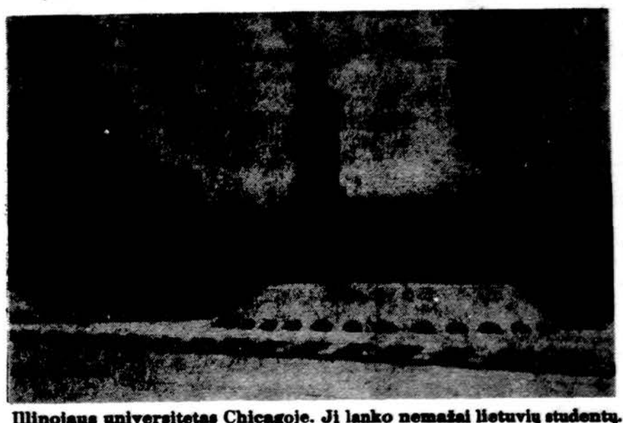

Illinojaus universitetas Chicagoje. Jį lanko nemažai lietuvių studentų. Dr. M. Stankus-Saulaitė ten dėsto lietuvių kalbą bei literatūrą. Dabar jame įsteigta ir Lituanistikos katedra. Už universitetinių pastatų matyti pasaulyje aukščiausias Searso dangoraižis.
Nuotr. R. K.

Kanados Lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavime

Kanados Lietuvių Dienos kasmet sutraukia Kanados lietuvius į vieną vietą jų Padėkos dienos savaitgalį. Šių metų KLD įvyko spalio 10-11 d. Toronte. KLD metu įvyko meno paroda, literatūros vakaras, susipažinimo šokiai jaunimui, KLB ir KLJS suvažiavimai, iškilmingas balius, šv. Mišios katedroje ir t.t. Šiemet į KLD buvo suvažiavę šiek tiek ir JAV-se gyvenančių lietuvių. (Tarp jų ir aš.)

Kanados Lietuvių jaunimo sąjungos rinkimai įvyksta kas dveji metai. KLJS suvažiavimas įvyko šeštadienį, spalio 10 d. (Jų ruošiami susipažinimo šokiai spalio 9 d. turėjo gerą pasisekimą). KLJS suvažiavime dalyvavo jaunų lietuvių iš Kanados Vakarų, iš įvairių Ontario ir Quebeko miestų. Dalyvavo PLJS pirmininkas Gintaras Aukštuolis iš Chicagos, V PLJS Kongreso komiteto pirmininkė Violeta Abariūtė iš Detroito. PLB pirmininkas Vytautas Kamantas iš Chicagos apylinkių taip pat buvo užsukęs į KLJS suvažiavimą.

KLJS suvažiavimo metu senoji valdyba tarė atsisveikinimo žodį. Laima Beržinytė ir jos valdyba aptarė valdybos atliktus darbus. Valdybos nariai teigė, kad iš kiekvieno parengimo, iš kiekvienos darytos klaidelės buvo pasimokyta. Valdybos nariai jautė, kad vienas ypač pasigėrėtinas darbas — vis stiprėjantys KLJS valdybos ryšiai su Vakarų Kanadoje gyvenančiu lietuvių jaunimu. Senoji valdyba pažadėjo paruošti naujai valdybai vadovėlį su įvairiais praktiškais pasitūlymais ir patarimais, kuriuos kartais tenka sužinoti tik per patyrimą.

PLJS pirmininkas Gintaras Aukštuolis padarė pranešimą apie savo valdybos atliktus darbus ir sunkumus. PLJS valdyba ar jos įgaliotiniai yra aplankę įvairias lietuvių jaunimo stovyklas Europoje, Australijoje ir Pietų Amerikoje.

IV Mokslo ir Kūrybos simpoziumo Organizacinio komiteto sekretorės, studentės: R. Kubiliūtė (kairėje) ir G. Reinytė.
Nuotr. P. Malėtos.

IV PLJS kongreso komiteto pirmininkė Violeta Abariūtė padarė išsamų pranešimą apie 1983 metais įvyksiantį Jaunimo kongresą. Kongreso atidarymas bus Chicagoje per Pasaulio Lietuvių Dienas. Stovyklą numatoma daryti Dainavoje, prie Detroito. Atstovų suvažiavimas numatomas Trent College, pakeliui į šiaurės Ontario. Uždarymas bus Montrealyje. V. Abariūtė į darbą yra įtraukus įvairių talkininkų. Rusnė Baltrušaitytė-Kasputienė sutiko vadovauti kongreso stovyklos reikalams. Dabartinis JAV Jaunimo sąjungos pirmininkas Virgus Volertas išstudijuos galimybes kongreso dalyvių turistinėm kelionėm po Šiaurės Ameriką. Rasa Lukoševičiūtė pirmininkaus kongreso uždarymo programai. V. Abariūtės komiteto sekretorėmis sutiko būti Rita Neverauskaitė ir Kristina Veselkaitė. Talkininkų dar yra ir bus daugiau. Jų paminėjau tik kelis. V. Abariūtės paruošti kalendoriai ir schemos padėjo KLJS suvažiavimo dalyviams įsivaizduoti kongreso eigą 1983 m. vasarą.

Suvažiavimo metu buvo rodomas filmas, susuktas IV PLJS kongreso metu Europoje, ir skaidrių iš Vakarų Kandos jaunimo stovyklos.

KLJS suvažiavimo metu dalyviai pasidalino į grupes pagal kolonijas ir sprendė įvairias tų kolonijų jaunimo problemas.

Svarbiausia turbūt yra įvykusieji KLJS rinkimai. Senosios valdybos sekretorė Zita Berzėnaitė tapo nauja KLJS pirmininke. Jai linkime daug laimės ir sėkmės!

Ramunė

Trumpos žinutės

• **Neužmirškite, kad lapkričio 25-28 d. Chicagoje įvyks IV Mokslo ir kūrybos simpoziumas.** Bus apie 170 paskaitininkų iš įvairiausių mokslo šakų, atvažiavusių iš įvairių vietovių. Vyks keturios parodos: gintaro dirbinių, moterų dailininkių, mokslinių leidinių ir techninių darbų. Simpoziumo Tarybą sudaro JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba, Lituanistikos institutas, Pasaulio lietuvių gydytojų sąjunga, Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga. Simpoziumas suburs mokslininkus ir profesionalus. Paskaitos suksis apie temą „Lietuvių išeivių įnašas į mokslą".

• **Studentų ateitininkų sąjungos suvažiavimas** buvo Toronte lapkričio 7-8 d. Buvo diskusijos, draugovių veiklos pranešimai, aptarta rudens, žiemos ir vasaros veikla, paskiros draugovės įsipareigojo toje veikloje atlikti tam tikrus specialius uždavinius.

• **Vida Kazlauskaitė** neseniai baigė muzikos mokslus De Paul universitete Chicagoje. Ateitininkų namuose Lemonte, lapkričio 1 d. ji atliko programą, sudarytą iš Bacho, Mozarto ir Griego kūrinių. Šios sekmadienio muzikinės popietės klausėsi apie 50 asmenų. O toji muzika kažkaip labai tiko prie gražios rudenio gamtos, kurią klausytojai stebėjo per didžiosios salės langus. Visi palinkėjo jaunai pianistei daug laimės tolimesnėse muzikos studijose ar čia Chicagoje, ar kur nors Europoje.

• **Lietuvių foto archyvas leidžia jaunesniosios kartos akademiko Raimundo Lapo knygą „Ten, ekrane sužibus: Amerikos lietuvių kinematografija 1909-1979".** Leidinyje „nupasakojama, kaip pirmieji Amerikos lietuviai imigrantai, atgavus spaudos laisvę caristinėje Lietuvoje, vyko iš čia į gimtąjį kraštą užfiksuoti įvairių įvykių bei vaizdų kino filmo juostoje. Čia taip pat rasime anekdotinių atsitikimų, kaip anais laikais išeivijos tarpe buvo reaguojama į filmus..." (iš laiško, apibūdinančio knygą). Ši knyga turės per 300 iliustracijų. Spaudos darbai artėja prie pabaigos, ir tikimasi, kad knyga gruodžio mėn. pasirodys rinkoje.

• **Neužmirškite, kad St. Petersburg, Floridoje įvyks Lietuvių studentų sąjungos suvažiavimas lapkričio 26-27-28 d.** Vyks paskaitos, šokiai, sporto rungtynės ir kiti užsiėmimai. Norint daugiau informacijų, galima kreiptis į Aleną Bo' elytę, 4925 60th Avenue South, St. Petersburg, tel. 813-967-1650.

• **JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos tarybos suvažiavimas** įvyko lapkričio 14-15 d. Clevelande.

Studentų ateitininkų sąjungos suvažiavime lapkričio 7—8 d. Toronte, Kanadoj. Draugovių vėliavos ir posėdžiautojų dalis: V. Nakaitė, R. Girdauskaitė, B. Nakrošiūtė, K. Vaitkus, E. Razma, R. Staniškytė, A. Kazlauskas, L. Bradūnaitė.
Nuotr. R. Musonytės

Studentų ateitininkų sąjungos suvažiavime, Toronte, linksmo stokvėpio metu: A. Ražymas, R. Vaidilaitė, A. Vaidila, R. Narutytė, K. Veselkaitė, R. Staniškytė, G. Vaitkus.
Nuotr. R. Musonytės

Studentų ateitininkų sąjungos buv. Centro valdybos vicepirm. A. Kazlauskas kalba suvažiavimo metu Toronte.
Nuotr. R. Musonytės

Laiškas redaktorei

Miela redaktore,

Noriu iš širdies padėkoti Jums už „Akademinėse prošvaistėse" paskelbtą pasikalbėjimą su Brazilijos ateitininkų atstovais, dalyvavusiais sukaktuviniame „Ateities" kongrese. Džiaugiuosi, kad viešnios ir svečias iš Sao Paulo buvo Jūsų pastebėti.

Drauge esu labai dėkingas už spalio 17-tos laidoje gausias iliustracijas iš studentų ateitininkų gyvenimo. Jūsų redaguojamą skyrių atidžiai seku. Įdomus!

Geriausios sėkmės Jūsų prasmingame darbe.

Su ateitininkiškais linkėjimais,

Juozas B. Laučka,
Ateitininkų Federacijos vadas.

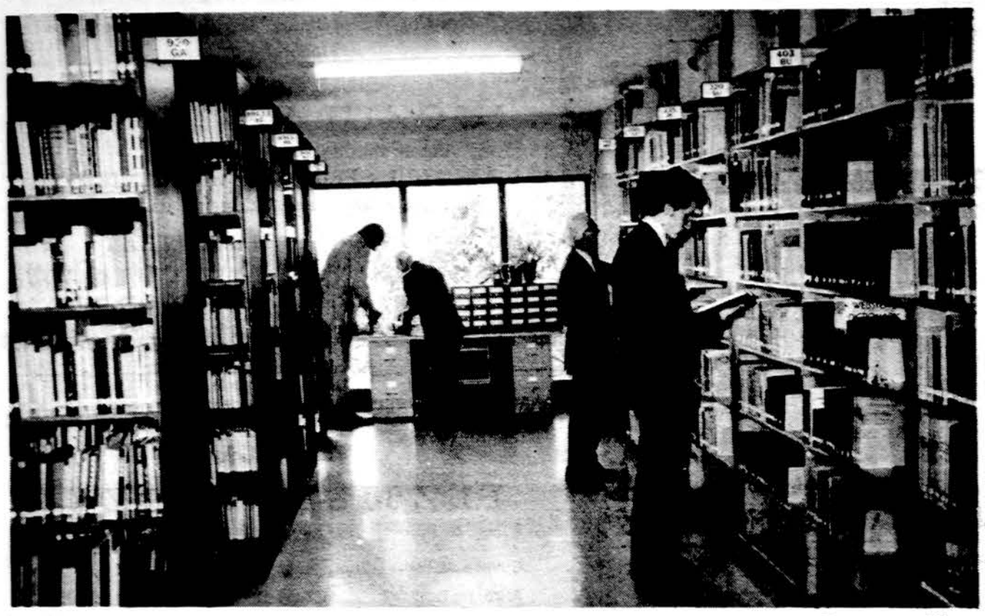

Pedagoginio Lituanistikos instituto biblioteka. Iš kairės: prof. dr. Jonas Račkauskas, Pranas Razminas, Kleopas Girvilas ir Robertas Vitas. Nuotr. A. G. Plačo

MINTYS ABSOLVENTŲ IŠLEISTUVĖMS ARTĖJANT

Lipkime į trečiąjį aukštą

PRANAS RAZMINAS

Artėjant Pedagoginio lituanistikos instituto 25-iems baigusiems diplomų įteikimo iškilmėms, norėtųsi ir vėl vienu kitu sakiniu priminti lietuviškajai visuomenei apie šios mokslo įstaigos paskutiniuosius užmojus bei realizuojamus darbus. 25 absolventai nėra tik vienos instituto laidos klausytojai, bet per praeitus 3 metus baigę ir visus darbus atlikę studentai.

Kaip ir visur, diplomai netikėtai niekam nenukrenta į rankas. Reikia pasitempti, padirbėti. Dar sunkiau tiems, kurie įsijungia į visokius kitokius darbus ir bent laikinai atitolsta nuo pagrindinių studijų. Žinoma, PLI nėra jau taip lengva baigti, tačiau vis dėlto reikia parodyti šiokių tokių pastangų, išklausyti kursų privalomus dalykus, parašyti diplominį darbą, t. y. parodyti bent pakankamą lituanistinį subrendimą.

Daugelis jų, be studijų įvairiuose universitetuose, dirba bendruomeninį bei kultūrinį darbą įvairiose lietuviškose institucijose. Aplamai tai jau brandūs jaunuoliai, —ės, iš kurių mūsų bendruomenė daug gali tikėtis, jeigu dar jie ir nėra visai įsijungę į aktyvų darbą.

Institutas šiandieną turi pakankamų priemonių, kad galėtų imtis visu pločiu ir gyliu perteikti savo klausytojams nors ir tolimiausiame žemės kampe gyvenantiems lituanistinio mokslo pagrindus, ant kurių būtų galima statyti mūsų kultūros rūmus.

Tad be turimų akivaizdinių klausytojų, didelių galimybių turi Neakivaizdinis PLI skyrius. Naujasis neakivaizdinio skyriaus direktorius Mykolas Drunga yra visai pajėgus savo sparnus išskleisti tolimam skrydžiui į bet kurį žemės rutulio kampą.

Mes esame linkę visur skaičiuoti: tiek įstojo, tiek nutrupėjo, tiek baigė, tiek dingo..., tiek su savaisiais pasiliko veikti ir kurti, kiti išplaukė į tarptautinius vandenis ir nuskendo savo tautai, savo kultūrai, kaip yra pasakęs dr. Jonas Grinius — "bajorais" pasidarė, o savo liežuvį gimtąja kalba vos apverčia tarp savųjų pasimaišęs. Gal svarbiausia ne kiek mes diplomų įteikiam į rankas savo klausytojams, bet kiek pas mus pasilieka dirbti ir laukti tėvynėje patekančios aušros. O šiuo atveju laukimas, ilgesys jau yra pozityvi apraiška. Ši mokslo institucija, kuri turi realų veiklos pagrindą, su niekuo nesirengia konkuruoti, neturi jokių ambicingų iliuzijų savo darbo perspektyvoje, tačiau viena jai rūpi — pozityvus darbas tautinio sąmoningumo kryptimi. Gal netolimas metas, kad jai reikės savo darbo kryptį pasukti į tolimesnius horizontus, šiai ekspansijai pareikalaujant stiprios įtampos. Tačiau jau šiandieną ji tam rengiasi. Turiu galvoj neakivaizdinių studijų plačias galimybes. Ir kodėl ne? Ir valstybiniu mastu ši kryptis yra daug nuveikusi.

Patirtis rodo, kad iš abiejų pusių, studentų ir mokytojų, reikia gerai suplanuotų atliekamam darbui pozityvių santykių. Labai svarbu pamėgti ir ištesėti. Čia paviršutiniškumas iš bet kurios pusės dažnai baigiasi fiasco, t. y. visų užmojų supliuškimu. Tai muziko ir jo instrumento santykis.

Vienas iš svarbiausių PLI užmojų buvo ir dar tebėra vaizdajuosčių projekto ruošimo programa. Tai plačios apimties lituanistinio švietimo reikalui darbas, kuris reikalauja Instituto vadovybės ir programos vedėjos ilgų mėnesių pastangų. Šiai programai vadovavo ir tebevadovauja Marija Smilgaitė. Finansiškai šį projektą rėmė JAV Ethnic Heritage ir Lietuvių Fondas. Programa dar nėra visiškai baigta, bet jau priartėta prie 100 paskaitų ir pokalbių, skiriamų ne tik pačiam PLI, bet ir visiems tiems, kurie norės giliau pažinti lietuvių tautos kultūrines apraiškas. Remiamas "National Endowment for the Humanities" institutas taip pat rekorduoja paskutinės lietuvių imigracijos istoriją.

Instituto biblioteka vis didėja, praturtėdama ypač lietuvių kalba knygomis. Tai gali padaryti toks knygų telkimo entuziastas, koks yra prof. dr. J. Račkauskas, dabartinis instituto rektorius. Jis šiam reikalui jėgų nesigaili. Daugiausia bibliotekoj lituanistinių veikalų. Kitomis kalbomis mažiau. Tačiau lituanistikos mokslui reikalingos medžiagos galima gausiai rasti rusų, lenkų, vokiečių, anglų, prancūzų kalbomis bei studijoms reikalingų žinių.

Gal nė vienoje lietuviškoje švietimo institucijoje nėra tokio gyvo judėjimo, kaip šeštadieniais lektorių kambaryje. Svečių akį traukia biblioteka, moderni kopijavimo mašina ir aplamai čia besitelkią kiti švietimo bei kultūriniai reikalai.

Vai tai sudegė, tai supleškėjo visos sodybėlės, vai ir prarijo ugnies marelės mūsų brolelius, aukštus uoselius, tvirtus medelius, vai tai ir paskendo karštojoje liepsnelėj mūsų sesutės, baltos liepelės, mergelės lelijėlės... Tai kartu degė, kartu susmilko senos močiutės, žilos obelėlės, prie jų prigludo seni tėveliai, pasvirę gluosneliai... Ir neaplenkė liepsnų liežuvėliai nė mažų vaikelių, trapių kūdikėlių dar ir be žingsnelių, tai dar ir be žodelių...

(Iš pirčiupiečių raudų)

KRAŽIŲ MONOGRAFIJA

Kiek ilgiau užsitęsus medžiagos rinkimui, daug kas klausinėja, kada pagaliau pasirodys pati monografija.

Malonu yra visiems pranešti, kad Kražių monografija jau renkama "Draugo" spaustuvėje. Medžiagos gauta nemažai ir gana vertingos, kad knyga apims mažiausiai 400 puslapių. Be to, knyga bus gausiai iliustruota daugeeliu retų, niekur nematytų nuotraukų. Yra gauta puikių dabartinių Kražių vaizdų, kuriuos visi galės pamatyti pačioje monografijoje.

Redakcinę komisiją sudaro Pranas Razminas, vyriausias redaktorius, Apolinaras Bagdonas, narys, ir Jonas Žadeikis, finansų telkėjas. Nemažas skaičius kražiškių ir jų draugų jau savo aukas yra atsiuntę. Tenka tik džiaugtis, kad mūsų kreipimasis susilaukė mūsų kražiškių kolegų ir jų draugų tokio rimto dėmesio, paremiant lėšomis ir pačios medžiagos prisiuntimu.

Redakcija yra įsitikinusi, kad knyga galės pasirodyti netrukus po Naujų Metų. Ji bus žymus indėlis mūsų kultūros istorijai geriau pažinti.

Kražiai buvo ne taip sau miestelis, bet buvo žymiausias mokslo centras su vienintele jėzuitų kolegija ne tik visoje Žemaitijoje, bet Kražiai buvo žymiausias švietimo centras tuoj po Vilniaus. Tik daug vėliau, rusams okupavus Lietuvą, Kražių reikšmė ėmė nykti. Bet dar vysk. Motiejus Valančius, būdamas Kražių gimnazijos kapelionu, pradėjo rašyti savo garsųjį istorinį veikalą "Žemaičių vyskupystė". Jis ten atrado savo veikalui nemaža archyvinės medžiagos.

Deja, nepriklausomos Lietuvos laikais Kražių Žiburio gimnazija buvo pasidariusi podukra valdančiai klasei, kol pagaliau 1935 metais gimnazija buvo valdžios uždaryta, nepaliekant net 4-rių klasių progimnazijos. Tai buvo skaudus ir neužmirštamas smūgis ne tik patiems Kražiams, bet ir kitiems kaimyniniams valsčiams, iš kurių Kražių gimnazija gaudavo nemažą mokinių skaičių.

Žodžiu, Kražių istorija atspindi visos lietuvių tautos likimą, — jos žydėjimo ir nykimo periodus. Todėl dar yra laiko iš anksto užsisakyti šį puikų veikalą, pasiunčiant savo auką Redakcinės komisijos iždininkui Jonui Žadeikiui, 6522 S. Rackwell Str., Chicago, Ill. 60629.

Laukiame atsiliepiant ir tuos pavėlavusius.

A. P. B.

Greitas, Už Žemą Kainą patarnavimas
TELEX - TELEGRAMA Į LIETUVĄ
Kreiptis į —
World Wide Tele Communications Service
TEL. — 726-2379

CICERO BOTTLING WORKS
Bonnie Miss Beverages
We also sell BEER at competitive prices.
3100 S. 48TH CT. — TEL 652-1133

MIDWAY FUNERAL HOME
3 Spacious Chapels. We offer preneed & counseling on prearranged funerals. For more information contact RAYMOND ANDERZUNAS, 767-8807
Cor. Archer & Major, 5048 S. Archer

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 W 69th Street — Tel. RE 7-1941

KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KITAS PASAULIO ŠALIS
Simon's TRAVEL
KVIEČIAME KELIAUTI KARTU Į LIETUVĄ
13 DIENŲ SU GIMINĖM!!!
1981 Gruodžio 21 - Sausio 4, 1982
Grupę lydi savininkai
Sutvarkome iškvietimus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos.
Nuperkame Lietuvoje giminėms automobilius, televizijas, šaldytuvus bei kitus pageidaujamus daiktus
Smulkiau teiraukitės Toronto skyriuje.
kuriame ši krautuvė sąžiningai patarnauja jau nuo 1900 metų.
Toronto tel. (416)537-3060 arba 532-8772
MONTREAL tel. (514) 669-8834
CHICAGO tel. (312) 673-5391 arba 654-4238
TELEX 06-986766 TOR
2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

SIMPOZIUMO PROGRAMOS SANTRAUKA

TREČIADIENIS, LAPKRIČIO 25 D.								
19:30 - 23:00	SUSIPAŽINIMO POBŪVIS							
KETVIRTADIENIS, LAPKRIČIO 26 D. (PADĖKOS DIENA)								
9:00 - 12:00	LITUANISTIKOS INSTITUTO SUVAŽIAVIMAS PLIAS - ALIAS SUVAŽIAVIMAS							
14:00 - 15:30	ATIDAROMASIS POSĖDIS							
15:45 - 17:45		ERDVĖS M.	POLITINIAI M.	LITERATŪRA I	PSICHOLOGIJA I	MEDICINA I	STRUKTŪRA-STATYBA	FIZIKA-MATEM. I
18:15 - 19:15	BENDRAS POSĖDIS — V. KAVOLIS — LIETUVIŲ ĮNAŠAS Į SOCIALINIUS MOKSLUS							
19:30 - 23:00	PLIAS — PASISVEČIAVIMAS							
PENKTADIENIS, LAPKRIČIO 27 D.								
8:45 - 10:30	LITERATŪRA II	JŪROS IR GAMTOS	ISTORIJA I	STOMATOLOG. I	FILOSOFIJA	MEDICINA II	CHEMIJA	FIZIKA-MAT. II
10:30 - 10:45	PERTRAUKA							
10:45 - 12:00	LITERATŪRA III	JŪROS MOKSL. II	POLITINIAI M. II	STOMATOL. II	TEISĖ I	MEDICINA III	CHEMIJA II	FIZIKA-MAT. III
12:00 - 13:00	PRIEŠPIEČIAI - KAVINĖ							
13:00 - 15:00	BENDRAS POSĖDIS — Pirm. J. BILĖNAS — LIETUVIŲ ĮNAŠAS Į TECH. MOKSLUS — D. ŠATAS LIETUVIŲ ĮNAŠAS Į GAMTOS MOKSLŲ IR MEDICINOS IŠSIVYSTYMĄ - R. KONDROTAS							
15:15 - 17:15		MEDŽIAGŲ M.	SIMPOZIUMAS		TEISĖ II	MEDICINA IV	CHEMIJA III	FIZIK.-MAT. IV
17:15 - 19:00	PIETŪS - KAVINĖ							
19:00 -	LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ D-jos PREMIJOS ĮTEIKIMAS — K. GRIGAITYTEI (Č. GRINCEVIČIUS) V. KRĖVĖS „RAGANIUS" — ATSKIRA PROGRAMA							
ŠEŠTADIENIS, LAPKRIČIO 28 D.								
8:45 - 10:45	POLITINIAI M. III	ARCHITEK. I	MENOTYRA	KALBOTYRA		FIZINIS AUK.	VIBROTECH.	ŽEMĖS M.
11:00 - 12:00	BENDRAS POSĖDIS — K. GIRNIAUS PASKAITA: LIETUVIŲ ĮNAŠAS Į HUMANITARINIUS MOKSLUS							
12:00 - 13:00	PRIEŠPIEČIAI — KAVINĖ							
13:00 - 14:45	LITERATŪRA III	ARCHITEKT. II	ISTORIJA II	PSICHOLOGIJA II	EKONOMIJA	BIOLOGIJA	VIBR. TECH. II	KOMPIUTERIAI
14:45 - 15:00	PERTRAUKA							
15:00 - 16:45	SOCIALINIAI M.	ARCHITEKT. III	SIMPOZIUMAS		TEOLOGIJA	BIOLOGIJA II	ENERGIJA	KOMPIUTERIAI
19:00 -	BANKETAS							
SEKMADIENIS, LAPKRIČIO 29 D.								
11:15 - 12:00	PAMALDOS — VAINIKO PADĖJIMAS							
13:00 - 14:00	UŽDAROMASIS POSĖDIS							

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir įvairūs blankai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel — RE 7-5168

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavardę ir telefoną.
SERAPINAS — 636-2960

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376- 1882 arba 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Telef. GA 4-8654

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENĖ
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Tel. 925-2787

ELEKTROS
ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Darbu ir užmiesty. Darbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. 927-3559
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISO
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermaną Dečkį
Tel. 585-0624 po 5 val. vak.
Kalbėti lietuviškai

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

PLATINKITE "DRAUGĄ".

REAL ESTATE

PALOS HILLS — Savininkas parduoda 3 miegamų mūr. namą. Pilnas rūsys. 1½ vonios. Gazu apšild. Centr. oro vėsinimas. 2 maš. garažas, šoninis įvažiavimas. 80 x 125 p. sklypas.
$74,900. Tel. 598-7871

Savininkas parduoda 1 aukšto 3 miegamųjų senesnį namą su 4 akrais žemės, 2-jų maš. garažas. Daug vaismedžių ir kitų medžių. Lemont apylinkė. Kaina 80,000 dol. Skambint nuo 8 iki 8 val. vak. tel. 815—838-3892.

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Arti 73-čios ir Campbell — 2-jų butų medinis. Tik $38,500.
Arti 71-os ir Francisco — 2-jų butų mūrinis. Ten pat 4 butų mūr.
Brighton Parke — 2-jų butų mūrinis.
Be to turime gerų rezidencinių ir pajaminių nuo 5 iki 40 butų.
Skambinkit tel. 436-7878
ŠIMAITIS REALTY
2951 West 63rd Street

Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį, lapkr. 22 d., nuo 1 iki 5 valandos
5636 WEST 90th PLACE
Oak Lawn, Illinois
Gražus švarus namas ir sklypas. Puiki didelė angliško stiliaus virtuvė. 3 miegami. 23 p. šeimos kamb. su židiniu. Rūsys. 2 maš. garažas. Daug priedų. Specialiai gaminti "leaded" langai. Galima paskola už 11%. $118,500.
TEL. — 636-8275

SAVININKAS PARDUODA
2-jų aukštų (2 butai) mūrinį namą. Garažas. 67-tos ir Artesian apylinkėje. Skambint —
TEL. 778-6675

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT
Išnuomojamas 3-jų kambarių butas 70-os ir Campbell apylinkėje.
Skambint — HE 6-2640

IŠNUOM. 4 kambarių apšildomas butas 68-os ir Talman apylinkėje.
Skambint 737-9228

MISCELLANEOUS

Popular Lithuanian
RECIPES
PATIKSLINTA IR PAGRAŽINTA
AŠTUNTOJI LAIDA
Suredagavo
Juozapina Daužvardienė
Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido aštuntą laidą šios populiariosios virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagražino šią laidą naujais paruošimais.
Tai geriausia dovana naujoms šeimoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuviškų maistu ir virimu. Ši knyga yra sukėlusi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, Knygų Skyrius
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Kaina su persiuntimu $8.00
Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiams.

PUSMEŽIUI
$121.00 Chicagoje
$93.00
Cicero je
(10/20/5/UM)
Pusmetinkams auto apdrauda
Amžius 62 iki 80 m.
6529 So. Kedzie Avenue
J. BACEVIČIUS — 778-2233

MŪSŲ KOLONIJOSE

Beverly Shores, Ind.

LIETUVIŠKOS NUOTAIKOS RUDENĖJANČIOJE GAMTOJE

Šaltis pakando įvairiaspalvius medžių lapus ir Beverly Shores paskendo lapų patale. Užsibaigus grybų sezonui, dabar, vietoje teniso sporto,kovojama su lapais. Viena kaimynė džiūgavo, kad jai labai malonu vaikščioti lapų kilimais ir nuogąstavo, kai vėjas nupūtė visus kelius. Taip bekovojant su lapais, vieni juos į kūgius suverčia trąšai, kiti sukurią liepsnojančius laužus, o kai kas, pralaimėjęs kovą, gavęs slogą, atsigula lovon. Tarp tų žemiškų malonumų bei grožybių čia gražiai klesti lietuviška veikla, pasipuošusi rudenėjančiomis spalvomis. Dar tebegyvenama tradicinio rudens baliaus nuotaikomis. Svečių buvo daug ir draugai bei kaimynai amerikiečiai džiaugiasi, kad dalyvavo ir turėjo labai „gerą laiką". Jau septintas laimingas baliaus dalyvis buvo apdovanotas labai vertingu prof. dail. Arvydo Algmino paveikslu. Susilaukta daug jaunimo, kuris šoko ir dainavo iki paryčių. Programą gražiai pravedė Ella Radienė, o Jonas Mildažis — turtingą dovanų paskirstymą. Džiaugiamės kaimynystėje gyvenančios dainininkės Bronės Beržanskienės atlikta menine programa. Plodami dėkojome ir gėlėmis ją apdovanojome. Klubo pirm. inž. Val. Radžiui vadovaujant, prie baliaus ruošimo darbų prisidėjo visi. Gražina Baužienė padovanojo loterijai meniškai išsiuvinėtų rankdarbių.

Balfo Beverly Shores skyriui sumaniai vadovauja du pasišventėliai visuomeniniame darbe: pirm. Ona Pulkaunikienė ir vicepirm. inž. Kazimieras Pocius. Metuose rengiami du renginiai:pavasario šventė ir rudens vajaus pradžios šventė, kuriuose dalyvauja Balfo pirm. Marija Rudienė ir žymusis visuomeninkas inž. Antanas Rudis. Gražia tradicija tapo, kad šventėse dalyvauja naujai atvykusieji iš Lietuvos. Šio rudens šventėje dalyvavo ir kalbėjo prof. dr. Kazys Ėringis. Danguolė Bartkienė surinko iš svečių naujakuriui per 600 dol. Irena ir inž. Vytenis Jonynai nemokamai leido pasinaudoti gražia sale, atsisakydami 250 dol. nuomos, o „Pines" restorano savininkai Gražina ir Jonas Stankūnai praturtino skyriaus kasą 150 dol., atsisakydami jiems priklausančios sumos. Ilgas sąrašas būtų pavardžių, kurie prisidėjo prie rudens šventės pravedimo. Jiems dėkoja Balfas ir laisvo žodžio neturįs lietuvis.

Balfo piniginis vajus prasidėjo po rudens šventės. Aukų rinkėjams visur atviros durys. Kiti patys pasiūlo savo metinę duoklę artimui padėti. Miško medžių viršūnėmis skrieja malonus Balfo Beverly Shores skyriaus pirm. Onos Pulkaunikienės balsas, kai ji ateina pas kaimynus rinkti aukų. Ramioje eisenoje ir šypsančiame veide nematyti 80 metų gyvenimo naštos. O kiek vargstančių lietuvių ji asmeniškai remia —kas besuskaitys. Vicepirmininkas inž. Kazimieras Pocius, ligos paveiktas ir dar reikiamai nesustiprėjęs, rinkdamas aukas, sodriu baritono balsu perskrodžia ežero bangų ūžimą, prašydamas aukos ne sau, bet vargstančiam lietuviui.

Beverly Shores Lietuvių klubas netrukus baigs metinę veiklą. Valdyba pasižymėjo veiklumu, sumanumu. Dėkojame pirm. inž. Valerijonui Radžiui, sekr. Rūtai Arbienei, ižd. Halinai Žitkienei bei kitiems. Ir vėl prašysime pratęsti savo darbą sekantiems metams. Dėkojam ir visiems aktyviesiems Beverly Shores lietuviams. Vieni siūlėsi darbams patys, kiti mielai sutiko paprašyti. Džiugu, kai visi jaučia pareigingumą.

P.S. Anąkart, parašius apie Beverly Shores turėtus svečius paskaitininkus, reportažą belaužant į puslapio skiltis, nutrupėjo vienas paragrafas. Iškrito viena pavardė. Pyko ir barė rašantį visi tie, kurie girdėjo puikią paskaitą. Neatsiliko klubo nariai ir svečiai. Rašančiajam mėginant pasiteisinti, niekas netikėjo. Liko tik trys liudininkai: sąžinė, tylioji plunksna ir iškritęs paragrafas. Tokia jau rašančiojo dalia.

Vyt. Kas.

— Tu sakai, geria. Tesybė, o pažiūrėkime į Lieknauskėlį, koksai jis buvo latras, o kaip gyvena dabar, ir kokius turtus užgyveno! Lieknauskėlis lakdavo, kaip veršis... Aš dar ėjau į mokyklą, o jis buvo vyrukas, kavalierius; eina, būdavo, iš Vilkabalių girtas, kaip gaidys, tai laidom sniegais, pridedam į kišenes ledo, arba, nenoriu sakyti, dar ko... Kitąsyk pamoka nesibaigia, o jis jau atlinguoja per kalniuką, tai, rodos, bėgtum pasitilkti, nežiūrėtum nė mokytojo, nė nieko...

— O kas sutvarkė, o kas žiūrėjo turto? Žmona sutvarkė, Bronė... Valios nedavė, tai šiandien ir viršaitis, ir trobos plytinės. Kad ne ji, tai...

Albinas Baranauskas
(Iš Sniego platumos)

Kaip gražios jos, tos knygos, kurios drauge ir juokina ir virkdo!

O. V. Milašius

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.

JUOZO URBELIO

Už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos lapkričio 29 d., sekmadienį, 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje Chicagoje; ir 9:45 val. ryto Sacred Heart bažnyčioje, Melrose Parke.

Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti jį savo maldose.

Žmona ir giminės

MOTULĖS DAINOS

Įdainavo "SODAUTO" Bostono Lietuvių Entnografinis ansamblis, kuriam vadovauja Gita *Merkevičiūtė - Kupčinskienė.*

Tai lietuvių liaudies dainos kaip: Išleido močiutė. Susėdę baudžiauninkai. Vai dariau, dariau lyseles. Vaikų šokis. Vai tu rugeli. Ant kalno malūnėlis. Išgėriau vieną. Augo kaime mergelės. Šėriau žirgelį. Kam tie ratai. Polkutė. Kur bakužė samanota ir kitos. Malonu klausyti, nes senovinės lietuviškos liaudies dainos parodytos autentiškoje liaudinėje formoje.

Kaina su persiuntimu $7.95. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Šiaulių Valstybinės Berniukų Gimnazijos ilgamečiui pedagogui

A. † A.

JUOZUI SPRINDŽIUI

iškeliavusiam amžinybėn, jo broliui ANTANUI SPRINDŽIUI ir ARTIMIESIEMS reiškiame nuoširdžiausią užuojautą.

BUVĘ JO MOKINIAI:

BRONIUS SILIŪNAS VYTAUTAS MAŽEIKA
SU ŠEIMOMIS

A. † A.

ELZBIETA KUDZMA

DRAUGELYTĖ

Gyveno Cicero, Illinois.

Mirė lapkričio 19 d., 1981 m., 8:35 val. ryto, sulaukus 77 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 65 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus dr. Antanas, marti Violet, švogerka Antanina Sabaliauskienė ir šeima, giti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Vance koplyčioje, 1424 S. 50 Avenue, Cicero, Illinois. Lankymo valandos nuo 2 iki 9 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, lapkričio 23 dieną. Iš koplyčios 10 valandą ryto bus nulydėta į Lietuvių Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: SŪNUS ir MARTI

Laidotuvių direkt. Jean Vance — Telef. 652-5245.

Mirus

A. † A. JONUI ŠLEPEČIUI,

Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės pulkininkui, advokatui, visuomenininkui ir veikėjui, reiškia gilią užuojautą jo žmonai TEODORAI ŠLEPETIENEI ir jos dukroms BIRUTEI ir ALDONAI su ŠEIMOMIS.

A. ir K. MILAŠAUSKAI

CERTIFIED ROOFING COMPANY

Flat Roofing Specialists. Shingle & Roll Roofs All Types New & Repaired.

2 FLATS RECOATED FOR $225.00

TUCKPOINTING

NO JOB TOO LARGE. CHIMNEYS FROM $35.00-UP

Gutters & Downspouts, Aluminum & Galvanized. All Work Guaranteed, Fully Insured. Free Estimates. CALL — 525-0636

10% DISCOUNT TO SENIOR CITIZENS

THANKSGIVING DAY GREETINGS

Best wishes to our Friends and Patrons For a Happy Thanksgiving Courtesy of
BOB'S ITALIAN FOOD & DELI
Phone: 476-2020
3351 W. 63rd St., Chicago, Ill.

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS FOR A JOYOUS THANKSGIVING COURTESY OF THE
BONANZA SIRLOIN PIT
Phone: 424-5884
8150 So. Cicero Ave., Burbank, Illinois

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND NEIGHBORS FOR A JOYOUS THANKSGIVING FROM THE
EDWARD HINES LUMBER CO.
Phone: 767-8300
4626 West 63rd St., Chicago, Illinois

BEST WISHES TO ALL FOR A JOYOUS THANKSGIVING Courtesy of
RICHARD J. ELROD
SHERIFF OF COOK COUNTY

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND ASSOCIATES FOR A MOST JOYOUS THANKSGIVING COURTESY OF
AMERICAN INVSCO
CORPORATE OFFICE
PHONE: 621-8660
120 SOUTH LASALLE ST.
CHICAGO, ILLINOIS

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND ASSOCIATES FOUR A JOYOUS THANKSGIVING Courtesy of
A - 1 TOOL DIVISION
PHONE: 345-5000
1425 ARMITAGE AVE., MELROSE PARK, ILL.

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND ASSOCIATES FOR A HAPPY THANKSGIVING Courtesy of the
MURPHY MOTOR EXPRESS
PHONE - MURRAY 1-1150
2920 SOUTH 19TH AVENUE BROADVIEW, ILLINOIS

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND NEIGHBORS FOR A MOST JOYOUS THANKSGIVING
MARQUETTE NATIONAL BANK
Phone: 476-5100
Main Bank Hours: Mon., Tues. & Thur. 9:00 AM To 3:00 PM Wed. Closed.
Sat. 9:00 AM To 2:00 PM - Fri. 9:00 AM To 7:00 PM
6316 So. Western Ave., Chicago ILL.
PULASKI FACILITY
Phone: 838-3300
Hours: 8:00 AM - 7:00 PM Mon., Tue., Thur. 8:00 AM - 2:00 PM Wed. & Sat.
All Drive In Open 8:00 AM - 7:00 PM Mon., Tue. Thur. & Fri.
Wed. & Sat. 8:00 AM - 2:00 PM
62nd & Pulaski, Chicago, Ill.

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS FOR A JOYOUS THANKSGIVING Courtesy of
MIDWAY PHARMACY, INC.
Now Filling Prescription Records Formerly Held by Park Lawn Pharmacy
Phone: 767-9155
4324 W. 63rd St., Chicago, Ill.

BEST WISHES TO OUR MANY FRIENDS FOR A JOYOUS THANKSGIVING Courtesy of
RIDGELAND NURSING HOME
Tel.: 597-9300, 12550 Ridgeland Ave., Palos Heights, Illinois

BEST WISHES TO OUR MANY FRIENDS FOR A JOYOUS THANKSGIVING COURTESY OF THE
GLOBE
TOP PRICES PAID FOR JUNK CARS
Phone: 296-5568
280 Old Higgins Road
Des Plaines, Ill.

Greetings on Thanksgiving Day From
SOUTHWEST FEDERAL SAVINGS
Phone: 436-4600
3525 West 63rd St., Chicago, Ill.
4062 Southwest Highway
Hometown, Ill.
Phone: 422-4500
also
MANOR FEDERAL DIVISION
Phone: 656-0800
5830 West 35th St., Cicero, Ill.

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS FOR A HAPPY THANKSGIVING From the
NEVADA RESTAURANT
Phone: 581-4270
6800 So. Pulaski Rd.
Chicago, ILL.

Best wishes to our many Friends For a Joyous Thanksgiving Courtesy of
AABA WINDOW CLEANERS AND JANITOR SERVICE
Phone: 283-2222
4151 W. Lawrence Ave.
Chicago, Ill.

Best Wishes to our many Friends For a Happy Thanksgiving From the
P AND P CARTAGE CO.
Phone: 434-0652
2235 W. 74th St., Chicago, Ill.

BEST WISHES TO OUR MANY FRIENDS FOR A JOYOUS THANKSGIVING Courtesy of the
EGAN FUNERAL HOME
Phone - 582-2000
3700 W. 63rd St. Chicago, Ill.

BEST WISHES TO ONE AND ALL FOR A HAPPY THANKSGIVING
Courtesy of
A FRIEND

BEST WISHES TO OUR MANY FRIENDS FOR A JOYOUS THANKSGIVING Courtesy of
KELLY - CARROLL FUNERAL HOME
(MR. JOSEPH MINICH, DIRECTOR)
Phone: 523-0980
2616 West 38th St., Chicago, Ill.

BEST WISHES TO OUR MANY FRIENDS FOR A HAPPY THANKSGIVING From the
BERWYN PET SHOP
Full line of pet needs, also live pets
2829 S. Harlem Ave., Berwyn, Ill.
Tel. Pioneer 9-0660

BEST WISHES TO OUR MANY FRIENDS FOR A HAPPY THANKSGIVING Courtesy of the
LEITZA DIE & TOOL CO. Inc.
Phone 271-1408
5462 N. Damen Ave., Chicago, Ill.

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS FOR A HAPPY THANKSGIVING Courtesy of
BARTECKI'S PHARMACY
Accurate Prescription Service
4259 W. 63rd St., Chicago, Ill.
Phone - RE 5-5868

BEST WISHES TO OUR MANY FRIENDS FOR A HAPPY THANKSGIVING Courtesy of
SLUDGE REMOVAL & SEWER SERVICE
PHONE: 889-5175
2315 W. Moffat, Chicago Illinois

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS FOR A MOST JOYOUS THANKSGIVING Courtesy of the
SKYVIEW RESTAURANT
Complete Menu Of Fine Foods
Open 24 Hours
Family Dining - Ample Parking
4801 W. 63rd St. Corner Cicero Ave.
Chicago, Ill. Phone: 767-1896

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS FOR A JOYOUS THANKSGIVING Courtesy of the
JA MAR JEWELERS
4915 Oakton Street, Skokie, Ill.
PHONE 679-0010

BEST WISHES TO ONE AND ALL FOR A HAPPY THANKSGIVING
Courtesy of
A FRIEND

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogių planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES

Nuomoja, Parduoda, Taiso

Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas.

3610 So. Pulaski Rd., Chicago
Phone — 581-4111

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVENUE Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Illinois Tel. 974-4410

PETRAS BHELIONAS
4946 SO. CALIFORNIA AVENUE Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Lietuvių žurnalistų sąjungos** centro valdyba trečiadienį, gruodžio 2 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje ruošia spaudos bendradarbių ir LŽS-gos narių pabendravimą. Mykolas Drunga kalbės apie lietuvių spaudos dabartį ir ateitį.

× **Marija Rudienė**, Balfo centro valdybos pirmininkė, dalyvaus šį sekmadienį, lapkričio 22 d., 11:30 val. Balfo Cicero skyriaus vajaus užbaigimo susirinkime. Žada atsivežti ir svečių. Pamaldos Šv. Antano par. bažnyčioje bus 10:30 val. už mirusius balfininkus. Mišių metu giedos sol. Roma Mastienė, vargonais gros muz. Ant. Skridulis. Cicero balfininkai ir svečiai kviečiami susirinkime dalyvauti.

× **Švč. M. Marijos Gimimo par. mokyklos Motinų** klubo surinkimas bus lapkričio 24 d., antradienį, 8 val. vak. mokyklos salėje. Visos motinos kviečiamos dalyvauti.

× **A. a. rašytojas Aloyzas Baronas** ir jo naujausias pomirtinis leidinys "Mirti visada suspėsi" bus paminėtas lapkričio 21 d., šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Akademinėje dalyje dalyvaus T. Antanaitis, K. Keblys, B. Kviklys, A. Liulevičienė ir J. Švabaitė-Gylienė. Rengia LFB Chicagos sambūris.

× **Rašytoja Kotryna Grigaitytė** atvyksta į Chicagą ir dalyvaus Literatūros ir Dramos vakare, kur jai bus įteikta Lietuvių Rašytojų draugijos 1981 m. literatūros premija. Vakaras vyks IV Mokslo ir Kūrybos simpoziumo metu, penktadienį, lapkričio 27 d., 7 val. vak. Jaunimo centre.

× **S. Povilenskas**, Toronto, Ont., Kanada, per mūsų bendradarbį Stasį Prakapą pratęsė "Draugo" prenumeratą ir paaukojo 14 dol. dienraščio stiprinimui. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Jonas Urbonas**, Clawson, Mich., visuomenininkas, mūsų bendradarbis, pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė didesnę auką dienraščio paramai. Labai ačiū.

× **Dabar yra gražiausias laikas** saulėtoj Floridoj. Aplankykite puikias Surfside apylinkes ir **Arbor Apartments, 9016 Collins Ave., Surfside, Fla. 33154.** Skambint **B. Sergančiui, vakarais, tel. 1 - 305 - 672-4903.** (sk.).

× **Akiniai siuntimui į Lietuvą.** Kreipkitės į V. Karosaitę — Optical Studio 2437½ W. Lithuanian Plaza Ct. (69th St.) Chicago, Ill. 60629. Telef. — **778-6766.** (sk.)

× **Išnuomojamas** nuo gruodžio 1 d. gražus butas su baldais ir visais patogumais Hot Springs, Ark. Susidomėjus skambinti **501 — 623-9433.** (sk.).

× **Yra gera proga įsigyti "franchise"** biznį, kuris duos garantuotai didelį pelną. Priimami pavieniai ar su partneriais. Šitą grupę organizuoju dėl 15-os skirtingų vietų. **Vacys — 436-9667.** (sk.).

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. — Telef. VI 7-7747.** (sk.).

× **Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, tel. 476-2882, sav. Leonida Kazėnienė.** Visų rūšių paminklai prieinamiausiomis kainomis ir sąlygomis. **Atdara 10—5 val.** (sk.).

× **"Draugo" atkarpoje** šiandien pradedami spausdinti a. a. Juozės Vaičiūnienės suredaguoti atsiminimai apie vieną žymiausių caristinės okupacijos ir nepriklausomos Lietuvos mokslo įstaigų — Marijampolės gimnaziją. Vinjetė — dail. Vl. Vijeikio.

× **"The Chicago Catholic"** laikraštis lapkričio 20 d. laidoje praneša išskirtiniu straipsniu apie Šv. Kazimiero seserų vienuolijos 75-rių metų jubiliejų, kurį vienuolija žada pradėti Naujuosiuose metuose ir įvairiomis iškilmėmis ir renginiais švęsti ištisus 1982 metus. Čia primenama, kad apie vienuoliją painformavo **ses. Agnesine ir kad** kard. J. Cody pasižadėjo dalyvauti ateinančių metų liepos 31 d. šventėje.

× **Irena Regienė**, "Draugo" redaktorė, išvyko savaitei į Los Angeles, Calif., aplankyti savo tėvų ir atšvęsti tėvo 85-rių metų sukaktį. Kartu vyksta ir jos vyras Algis Regis. Prie redakcinio darbo grįš lapkričio 30 d.

× **R. Grybauskas**, Baltimore, Md., J. Skudzinskas, Dorchester, Mass., A. Yankus, Rochester, N. Y., M. Sajus, Warren, Mich., užsisakė naujausių leidinių už didesnes sumas.

× **Rapolas Serapinas**, Pasadena, Cal., G. Kenter, Donbury, Conn., Thomas Dambrauskas, Hot Springs, Ark., V. Dėdinienė, Aurora, Col., D. Liepas, Cicero, Ill., užsisakė naujausių leidinių ir plokštelių už didesnes sumas.

× **Jonas Vasys**, Bostono Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų s-gos skyriaus pirmininkas, savo laiške rašo: "Gerbiamieji, suprasdami sunkią lietuviškos spaudos padėtį, siunčiame jums **25 dol.** auką. Labai ačiū už **paramą.**

× **J. Kardokas**, Baltimore, Md., užsisakė naujų leidinių ir pridėjo auką. Ačiū.

× **"Lituanicos" futbolo klubo tradicinė vakarienė su šokiais** bus lapkričio mėn. 28 d. Šaulių namuose. Gros "Vyties" orkestras. Pradžia 6:30 valandą vakare. Svečius kviečiame įsigyti bilietus iš anksto klube, 2614 West 69 Street. (pr.)

× **Dainos restoranas praplėtė savo patalpas!** Yra įrengta puošni salė, kuri talpina iki 40 asmenų. Norintieji šia sale pasinaudoti pusryčiams, pietums ir kitoms įvairioms progoms, prašomi kreiptis į **Dainos restoraną, 2656 West 71 Street, Chicago, Tel. 434-9666.** (sk.).

× **Lietuvių Opera nuoširdžiai dėkoja** visiems tiems, kurie pirko ir platino loterijos bilietus ir jau grąžino šakneles. Daugelis ta proga parašė trumpus laiškučius su įvairiais pasiūlymais ir patarimais. Daugelis ir auką pridėjo. Visiems esame didžiai dėkingi; kai kurių pasiūlymais galėsime pasinaudoti, kai kuriais ne, nes prie dabartinių sąlygų kai ko visiškai neįmanoma bepadaryti.

Loterijos laimingųjų bilietų traukimas įvyks operos baliaus metu lapkričio 28 d., šeštadienį. **Kas dar negrąžino bilietų šakneles, prašome tuojau pat atsiųsti Operai.** Gautos lėšos padės mums išlyginti "I Lituani" operos pastatymo nuostolį, o gal dar kas nors liks ir sekančių metų pastatymui.

Operos baliaus meninę programą atliks Antrojo Kaimo artistai. Kviečiame visus, kas tik gali, šiuo būdu padėti Operai dar kaip nors laikytis šių dienų ekonominėje krizėje. Vietų baliui yra, bet jas prašome užsisakyti iš anksto pas Operos vicepirm. **Vaclovą Momkų** šiuo telefonu: **925-6193.** Jus visus kviečia atsilankyti

Lietuvių Opera
(pr.).

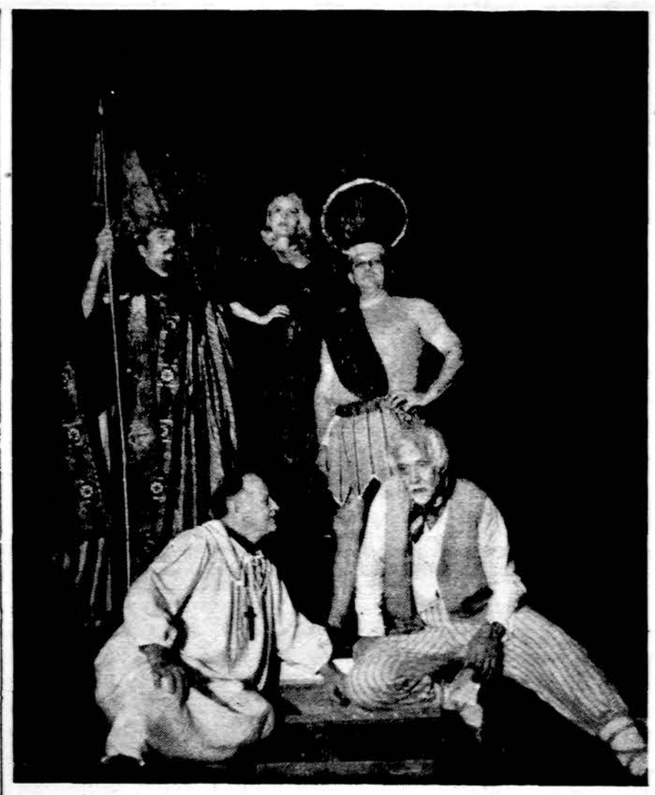

Literatūros ir Dramos vakare, kuris vyks lapkričio 27 d., penktadienį, 7 val. vak. Jaunimo centre, bus Akademinio Skautų sąjūdžio inscenizuotas Vinco Krėvės "Raganius". Nuotraukoje dramos aktoriai. Iš kairės (apačioje) Algimantas Dikinis ir Jonas Kelečius; (viršuje): Raimundas Korzonas, Jūratė Jakštytė ir Arnoldas Alekna. **Nuotr. Algimanto Kezio**

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

TRADICINIS PARENGIMAS

LB Brighton Parko apylinkės tradicinis parengimas - balius praėjo smagia nuotaika. Jį pradėjo pirm. Juozas Šlajus. Pasveikino susirinkusius, kurių buvo pilnutėlė Šaulių namų salė, ir pakvietė Bronę Stravinskienę, kad ji mus supažindintų su savo vienetu "Trio". To vieneto vadovas muzikas Kazimieras Skaisgirys. Akompaniatorė Alvidė Eitutytė ir trys dainuojančios žemaitės: Bronė Stravinskienė, Aldona Underienė ir Danutė Varaneckienė. Jos atstovauja tiems, kurių gyvenimas prasidėjo ten toli už didelių mėlynų vandenynų ir aukštų kalnų. O gyventi turi čia. "Tėvynės ir jaunų dienų ilgesys sekioja dabartinius gyvenimo žingsnius. Mūsų širdys trokšta išsakyti džiaugsmus ir liūdesį dainos žodžiais. Mūsų dainų pagrindinė mintis — paveргtos tėvynės meilė, ilgesys ir našlaičių raudos".

Gražiai pasipuošusios tautiniais rūbais, gintarų karoliais, apsiavusios žemaitiškomis žąsiukėmis - klumpaitėmis smagiai dainavo. Iš viso 10 gražių dainelių. Nejučiomis mus nukėlė į tėvynę Lietuvą. Mintimis vaikščiojome prie mėlynojo Nemunėlio ir jo vandenėly plovėme nuo kojų smėlį. Po kiekvienos smagios dainelės buvo ilgi plojimai ir prašymai kartoti. Pirmininkas J. Šlajus nuoširdžiai padėkojo už gražiai atliktą programą ir Dainuojančias Žemaites papuošė gėlėmis.

Po programos kun. Fabijonas Kireilis sukalbėjo maldą ir palinkėjo valgyti ir nepersivalgyti, gerti ir nepersigerti. O tuo laiku šeimininkės J. Matulevičienės paruošti valgiai garavo ant stalo, ir svečiai smagiai prie jų darbavosi. Salėje tylą nutraukė Balio Pakšto orkestro balsai ir išviliojo poras šokti.

Laimėjimus — dovanų paskirstymą pravedė Saliomėja Daulienė, jai talkininkavo Vytautas Dijokas.

Visa valdyba smarkiai dirbo, kad tradicinis balius gerai pasisektų: Simonas Jokubaitis, Stasys Juškus ir Vitalis Utara rūpinosi, kad svečiai surastų savo vietas, o Petras Navikas, Petras Peleckas ir Kazys Daulys stengėsi juos pavaišinti, jų troškulį numalšinti. Smagiai praleidę vakarą, prisišokę visi skirstėsi namo. **Gr. M.**

LIET. MOKYTOJŲ S-GA PAMINĖJO SAVO MIRUSIUS NARIUS

Lapkričio 8 d. Liet. Mokytojų sąjungos nariai ir jų draugai rinkosi 11:15 val. ryto į Jėzuitų koplyčią, kur buvo specialios pamaldos už mirusius ir nukankintus lietuvius mokytojus. Šv. Mišias atlaikė ir labai prasmingą pamokslą pasakė jėzuitų provinciolas kun. L. Zaramba, SJ, vargonavo muz. M. Motekaitis.

Po to visi dalyviai susirinko į Jaunimo centro posėdžių kambarį akademijai. Susirinkius daugiau 50 žmonių, minėjimą atidarė **s-gos pirmininkė mokyt.** Magdalena Šulaitienė, paprašydama susikaupimo minute pagerbti visus mirusius mokytojus. Į prezidiumą iškvietė Šviet. valdybos pirm. Juozą Plačą, prelegentus prof. Vandą Sruogienę, Vaclovą Kleizą ir Rožę Kriaučiūnienę, be to, dar reviz. komisijos pirm. Juozą Tamulį ir išd. Oną Burneikienę. Susirinkimui vadovauti pakvietė mokyt. Juozą Masilionį, sekretoriauti — Vandą Milavickienę.

Pirmoji prelegentė dr. Vanda Sruogienė šiltais žodžiais apibūdino a. a. dr. Mariją Krasauskaitę, iškeldama jos pedagoginius sugebėjimus, kada ji sunkiose sąlygose turėjo vadovauti atgautojo Vilniaus lenkiškai gimnazijai. Be to, priminė, kad M. Krasauskaitė buvo viena iš svarbiausių liudininkių Kersteno komisijoje, iškeliant bolševikų žiaurumus ir teroro veiksmus, okupavus Lietuvą.

Antrasis prelegentas Vaclovas Kleiza priminė a. a. Stasį Barzduką, kaip pavyzdingą mokytoją ne tik Lietuvoje, bet ir išeivijoje, auklėjusį mūsų jaunimą tiek savo žodžiu, tiek savo pavyzdžiu. Iškėlė jo nepaprastus nuopelnus, vadovaujant Pas. Liet. Bendruomenės valdybai. Už tą savo veiklą jis buvo pakeltas P. L. B-nės garbės nariu.

Trečioji prelegentė mokyt. Rožė Kriaučiūnienė paminėjo Joną Jasaitį, nelaimingai žuvusį visuomenės veikėją ir išeivijoje įsijungusį į šeštadieninės lituanistinės mokyklos dėstytojų eiles. Bet jo žymesnis įnašas buvo Liet. Bendruomenės veikloje. Dvi kadencijas išbuvo JAV LB krašto valdybos pirmininkas, V. Vakarų apygardos pirm., LB tarybos narys. Jam artimas buvo ir spaudos darbas.

Po tos akademijos vyko metinis Liet. Mokytojų s-gos susirinkimas. Pirm. M. Šulaitienė ir išd. Ona Burneikienė padarė pranešimus, o Revizijos komisijos pirm. Juozas Tamulis perskaitė Rev. k-jos aktą. Viskas atrasta pilnoj tvarkoj.

Tada buvo renkama nauja valdyba. Susirinkimui pageidaujant ir prašant, vienbalsiai pabalsuota už senosios valdybos kandidatus Be to, buvo pririnktos dvi jaunos mokytojos — Svajonė Kerelytė ir Velavičiūtė. Revizijos komisija likosi ta pati.

Po rinkimų visi pasivaišino kavute ir pyragais, o St. Barzduko sesuo Čepienė padovanojo didžiulį Napoleono tortą. Susirinkimas praėjo sklandžiai, visi skirstėsi patenkinti. **A. P. B.**

Trys dainuojančios žemaitės Brighton Parke. Iš kairės: Bronė Stravinskienė, Danutė Varaneckienė ir Aldona Underienė.

PRAEITIES PUSLAPIUOSE

Lapkričio 21 d.

1806 m. Napoleonas išleido Berlyno dekretą, paskelbdamas Anglijos blokadą.

1877 m. Thomas Edison pranešė, kad išrado gramofoną.

1956 m. Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja pasmerkė Sovietų Sąjungą už veiksmus Vengrijoje.

1967 m. prasidėjo įnirtingos studentų riaušės Egipte.

1979 m. musulmonai šturmavo JAV ambasadą Islamabade, Pakistane.

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

DENGIAME IR TAISOME
VISŲ RŪŠIŲ STOGUS
Už savo darbą garantuojame
ir esame apdrausti.
Skambinkite —
ARVYDUI KIELAI
Tel.: 434-9655 arba 737-1717

CHICAGOS ŽINIOS

AREŠTAVO 1,452

Per paskutines tris savaites Chicagos policija areštavo 1,452 asmenis už girtavimą ir narkotikų vartojimą, ypač mokyklų rajonuose. Tarp areštuotų tik 247 suaugusieji.

UŽDAROMAS ST. NICHOLAS TEATRAS

Chicagos šiaurėje esąs St. Nicholas dramos teatras, slegiamas 150,000 dol. skolos, uždaromas. Visa turima nuosavybė bus parduota, norint užmokėti bent dalį deficito.

PIRMA PREMIJA

Chicagos filmų festivalyje aukščiausia premija paskirta už Vakarų Vokietijos filmą "The German Sisters", kurio susukimui vadovavo moteris Margarthe von Trotta. Filme vaizduojamos dviejų skirtingų pažiūrų seserys: viena feministė žurnalistė, kita — pogrindžio radikalė. Festivalis dar tęsis iki lapkričio 25 d. Premijuota dar 14 kitų filmų, vokiečių, prancūzų, šveicarų, vengrų gamybos.

ŽIAURUS TĖVAS

Šešių savaičių mergaitė Jane Littlejohn, gyvenusi 2033 N. Kimball, Chicagoje, buvo nudurta trimis peilio smūgiais, o jos motina Joan Lee, 26 m., sužeista dešimčia dūrių. Areštuotas mergaitės tėvas vaistininkas Mark Littlejohn, 42 m. Jis pradėjęs pusiausvyrą šeimos ginčuose.

PĖSČIOS 1,400 MYLIŲ

Meryl Squires, 30 m., su savo trimis dukterimis, 8, 11 ir 12 m., pėsčios per 5 mėnesius iš Chicagos nuėjo į Yellowstone parką, nukeliaudamos 1,400 mylių. Parke jų laukė moters vyras, kuris jas automobiliu parvež atgal į Chicagą. Jos keliavo vasarą, miegodavo lauke. Kartą į jų naktinę stovyklą buvo atsilankęs lokys. Jos turėjo su savim palapinę. Buvo dienų, kad jas sulijo, kad kaitino 107 laipsnių kaitra Wyoming valstijoje. Vienu metu 175 mylių kelyje jos, pristigusios maisto, valgė šaknis, žoles, kaktusus. Grįžusios jaučiasi laimingos.

NUTEISĖ STUDENTĄ

Dramos studentas Paul Dewit, 22 m., nuteistas kalėti 22 m. už nužudymą savo mokytojo aktoriaus Everett Clarke.

UNIVERSITETO NUOSTOLIAI

Northwestern universitetas numato, kad 1982-83 mokslo metais gali turėti 7 mil. dol. nuostolių, dėl to planuoja pakelti mokestį už mokslą.

IŠ ARTI IR TOLI

OKUP. LIETUVOJE

— **A. a. kun. Adomas Milierius**, Plungės klebonas ir vicedekanas, kaip jau buvo pranešta, mirė nuo širdies priepuolio spalio 17 d. ryte. Širdies liga sirgo jau 20 metų. Plungėje išklebonavo penkerius metus. Daug gero yra padaręs, žmonių nepaprastai mylimas ir gerbiamas. Nenuostabu, kad į jo laidotuves, kaop apskaičiuojama, susirinko apie 14 tūkstančių žmonių ir dalyvavo 106 kunigai. Tiktai vyskupas panašiai laidojamas. Velionis buvo neseniai sueįęs 60 metų amžiaus.

— **Medicinos terminų žodynas** išleistas Vilniuje. 996 puslapių apimties leidinį paruošė V. Astrauskas, S. Biziulevičius, A. Vaitulevičius ir A. Vileišis. Medicinos terminus nustatant padėjo 7 žymūs kalbininkai. Terminų dauguma sutarptautinti. Leidinio medicinos antraš-tiniai terminai yra lotyniški, bet pateikta nemaža ir lietuviškos kilmės terminų. Žodynas paruoštas lotynų, lietuvių ir rusų kalbomis.

J. A. VALSTYBĖSE

— **Dr. Kazys Eringis**, iš Lietuvos pasitraukęs mokslininkas, lapkričio 15 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje padarė viešą pranešimą. Šalia Lietuvos gyvenimo apibūdino ir įdomių pabėgimo aplinkybės nusakančių detalių. profesorius padarė ir kiek keistokų pareiškimų, k. t. "negriauti" kai kurių veiksnių, gyvenant Amerikoje orientuotis į europiečių politines partijas, kad Lietuvos pogrindyje veikią krikščionys demokratai ir t. t. Buvo galima jausti, kad profesorius vienur nuoširdžiai reiškė savo mintis, kitur — kitų įtaigotas.

— **Dr. Owen J. C. Norem**, buv. paskutinis Amerikos pasiuntinys nepriklausomoje Lietuvoje, mirė spalio 25 d. Newport Beach, Calif., senelių namuose, sulaukęs 79 metų amžiaus. Rusams okupavus Lietuvą, Norem grįžo į Ameriką ir daugelį metų artimai bendradarbiavo su Californijos lietuviais. Yra parašęs knygą "Timeless Lithuania".

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629
Tel. 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštad. 9—12 val.
ir pagal susitarimą

"Amber Holidays"

1982 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
iš Bostono / New Yorko

Kaina nuo $995.00

GRUPĖS ISVYKSTA:

Kovo 24	liepos 5
balandžio 7	liepos 19
gegužės 5	rugpiūčio 4
gegužės 12 (su Ryga)	rugpiūčio 18 (su Ryga)
gegužės 24	rugsėjo 6
birželio 2	rugsėjo 15
birželio 16	rugsėjo 27
spalio 6	
gruodžio 27	

VISAS GRUPES LYDĖS VADOVAI. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ.

REGISTRUOJAME JAU DABAR:

MEMBER AMERICAN SOCIETY OF TRAVEL AGENTS ASTA

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 W. Broadway, P.O. Box 116, S. Boston, Mass. 02127, Tel. (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDŽIŪNAS